

VALSTYBINIS MOKSLINIŲ TYRIMŲ INSTITUTAS
GAMTOS TYRIMŲ CENTRAS

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

Juozas Maniukas

BIBLIOGRAFIJOS RODYKLĖ

Vilnius, 2017

Sudarė:

Sigita Dagienė, Algimantas Jakimavičius

Redakcinė kolegija:

Vincas Būda, Linas Ložys, Sigita Dagienė, Vanda Juodėnienė (aprašo redaktorė), Audrė Trumpienė, Gintautas Vaitonis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Pratarmė

Lietuvos zoologo ichtiologo, biomedicinos mokslų daktaro Juozo Maniuko darbų bibliografijos rodyklėje suregistruotos knygos, moksliniai bei mokslo populiarinimo straipsniai, jo redaguoti leidiniai, recenzijos.

Rodyklei medžiaga surinkta iš Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos fondų, naudotasi dr. Algimanto Jakimavičiaus archyvo medžiaga.

Šaltiniai nepatikrinti *de visu* pažymėti žvaigždute (*).

Bibliografijos rodyklę sudaro skyriai: *Knygos, brošiūros; Moksliniai straipsniai, pranešimai; Mokslo populiarinimo straipsniai; Leidinių redaktoriaus, redakcinių kolegijų narys, recenzentas, konsultantas; Vertėjas; Disertacijos mokslinis vadovas; Užsakovieji darbai; Literatūra apie Juozą Maniuką.*

Skyriuose medžiaga pateikta chronologine tvarka, metų ribose – abėcėlės seka. Jei bibliografijos įrašė nenurodytas autorius – publikaciją J. Maniukas paskelbė be bendraautorijų. Rodyklė parengta remiantis Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje galiojančiomis bibliografinio aprašo taisyklėmis, kurios parengtos pagal tarptautinio bibliografinio aprašo reikalavimus. Leidinio pabaigoje pateikiama asmenvardžių rodyklė ir sutrumpinimų sąrašas.

Ichtiologas Juozas Maniukas

Juozas Maniukas – pirmasis profesionalus XX a. mūsų krašto žuvų tyrėjas. Jis galėjo didžiulius beveik šešių dešimtmečių moksliniu tiriamuoju darbu*. Dar studijuodamas, nuo 1933 m., vasaros atostogų metu prisidėjo prie pirmųjų Lietuvos ežerų, upių, Baltijos jūros hidrobiontų tyrimų. Vėliau daugelį metų tyrė Kuršių marių bei vidaus vandens telkinių produktyvumą. Pirmosios J. Maniuko publikacijos spaudoje pasirodė jau 1934 metais, o paskutinį savo mokslinį straipsnį jis paskelbė išeidamas į poilsį – 1991-aisiais.

Tapo biologu zoologu

Būsimasis ilgametis Lietuvos ichtiologinių tyrimų vadovas, gamtos mokslų daktaras, doc. J. Maniukas gimė 1909 m. spalio 10 d. pačiame Žemaitijos centre – Telšiuose, kaip pats yra rašęs „tėvo Leonardo, staliaus ir motinos Onos Zavickaitės, siuvėjos šeimoje“. Šeimoje buvo vyriausias vaikas, dar turėjo jaunesnius brolių ir dvi seseris. Pradinį išsilavinimą J. Maniukas įgijo Telšiuose, o 1929 m. baigė Telšių vyskupo M. Valančiaus gimnaziją. Tais pačiais metais įstojo į Lietuvos universiteto Matematikos-gamtos fakulteto biologijos skyrių. Studijuojant Kaune teko ieškoti papildomų lėšų, jų galima buvo užsidirbti susirandant pamokų mokyklose. 1931 m. buvo pašauktas atlikti karinę prievolę. Tarnavo Kaune, Šančiuose, tapo puskarininkiu, o vėliau kariūnu-aspirantu. Tada studentiško amžiaus jaunuoliai, tapę aspirantais, įgydavo karininko laipsnį. 1932 m. J. Maniukas leitenantu baigė Aukštosios Panemunės karininkų mokyklą. Po tarnybos grįžo į universitetą, tęsė studijas. 1933–1935 m. vasaromis po vieną mėnesį dalyvavo prof. Pranciškaus Baltraus Šivickio vadovaujamose hidrobiologinėse ekspedicijose faunai tirti. 1935 m. baigė Biologijos skyrių. 1936 m. rudenį labai gerai apgynė diplominį darbą „Pelės (*Mus musculus*) urogenitalinė sistema“ ir įgijo biologo zoologo specialybę.

* Pasinaudota Juozo Maniuko asmens bylomis iš LCVA (F. 631, ap. 3, b. 432) ir Gamtos tyrimų centro archyvo, A. Jakimavičiaus straipsniu žurnale „Ekologija“ (1995, Nr. 1).

Mokslinio kelio pradžia – universitetas

Dar neturintį diplomo J. Maniuką prof. P. B. Šivickis pakvietė laborantu į VDU Zoologijos ir lyginamosios anatomijos katedrą. Oficialiai katedros laborantu J. Maniukas buvo priimtas nuo 1935 m. rugsėjo 1 d., prieš tai, kaip minėta, jis jau turėjo galimybę dalyvauti P. B. Šivickio vadovaujamose ekspedicijose, tyrusiose Lietuvos vidaus vandenų ir Baltijos jūros pakrančių hidrofauną. J. Maniukas ir kiti P. B. Šivickio ekspedicijų dalyviai atliko tyrimus Grabuostos ir kituose Molėtų grupės ežeruose, Šventosios uoste bei Šventosios upės žioityse, įvairiose Baltijos jūros pakrančių vietose. Apie ankstyvuosius biologo įspūdžius, patirtus prie Šventosios, J. Maniukas rašė 1934 metų vasarą. Išvykų metu bendrai surinktų ir vėliau apdorotų mokslo duomenų apie vandens bestuburius, jūros žuvis buvo publikuota Kauneėjusiame žurnale „Kosmos“. P. B. Šivickio organizuotose ekspedicijose, kartais vadintose „ekskursijomis“, J. Maniukas dalyvavo iki 1937 m. Įdomu, išliko archyvinių nuotraukų, svarbiausia, ir Šivickio filmuotų Šventosios uoste kadrų, kuriuose užfiksuotas pats P. Šivickis ir tuomečiai jo studentai J. Maniukas ir kiti. Dalis jų pasirinko mokslo kelią.

1935 m. rudenį J. Maniukas ėjo VDU Matematikos-gamtos fakulteto Ly-

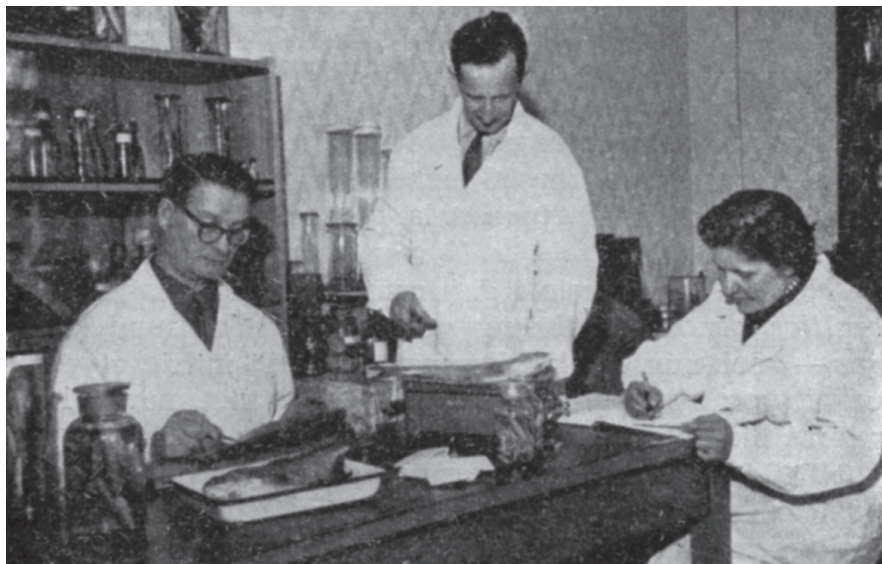
Malakologinėje ekspedicijoje 1937 m. Iš kairės į dešinę – Kauno universiteto Lyginamosios anatomijos kabineto laborantas J. Maniukas, įžymūs malakologai dr. K. Krauspas iš Tartu, dr. V. Šlešas iš Kopenhagos ir prof. P. Šivickis

ginamosios anatomijos kabineto jaunesniojo laboranto, 1936 m. – laboranto, nuo 1938 m. – vyresniojo laboranto pareigas. Tuo metu P. B. Šivickis dirbo minėto kabineto vedėju ir lyginamosios anatomijos ordinariniu profesoriumi.

1940 m. rugsėjo mėn. naujos valdžios buvo atleistas iš universitete užimamų pareigų. Grįžo į Žemaitiją, dirbo Telšių gimnazijos biologijos ir chemijos mokytoju. Po metų, 1941 m. rudenį, Vilniaus universiteto rektoriaus, prof. K. Bieliuko buvo pakviestas į Medicinos fakulteto Histologijos ir embriologijos katedrą. Prof. P. B. Šivickio vadovaujamoje katedroje J. Maniukas dirbo nuo 1941 mokslo metų pradžios jaunesniuoju, nuo 1942 m. liepos mėn. – vyresniuoju asistentu.

1943 m. kovo mėn. vokiečiams uždarius Vilniaus universitetą J. Maniukas, kaip ir prof. P. B. Šivickis, Medicinos fakulteto studentams nelegaliai skaitė bendrosios biologijos paskaitas. Be to, karo metu saugojo Medicinos fakulteto turtą, biblioteką, knygas.

Nuo 1944 m. spalio mėn. J. Maniukas – Histologijos ir embriologijos katedros vyresnysis dėstytojas. Nuo 1946 m. kovo mėn. iki 1948 m. rugsėjo mėn. jis ėjo Medicinos fakulteto prodekano pareigas. 1948 m. liepos mėn. Vilniaus universiteto Mokslo taryba J. Maniuką išrinko docentu Histologijos katedroje, jis skaitė paskaitas būsimiems biologams ir medikams. 1946–1947 m. skaitė

Zoologijos ir parazitologijos instituto ichtiologai – Juozas Maniukas (kairėje), Rostislavas Krotas ir vyr. laborantė Elena Tvaranavičiūtė analizuoja Kuršių marių žuvis

XVIII mokslinės konferencijos Pabaltijo vidaus vandenų tyrimo klausimais (Palanga, 1975) organizacinio komiteto nariai. Iš kairės: Juozas Virbickas, Rostislavas Krotas, Juozas Maniukas, Ričardas Volskis

histologijos kursą Gamtos fakulteto studentams, o 1946–1948 m. – histologijos-embriologijos kursą Medicinos fakulteto stomatologams.

1948 metų rudenį daug ką biologijoje pakeitė vadinamoji „mičiurininė“ sesija ir jos kovingi nutarimai. Įsigalėjo *lysenkizmas*. Biologai privėlėjo pasmerkti genetiką. Nukentėjo nemažai Lietuvos biologų, žemdirbystės profesionalų. Jie buvo vadinami įvairiais epitetais, kritikuojami ir smerkiami, nes „pripažino ir skleidė Mendelio mokslą“. Didžiausio pasmerkimo ir pažeminimo susilaukė prof. P. B. Šivickis. Sesijos Vilniuje metu, kurioje dalyvavo aukšti mokslo valdininkai iš Maskvos, J. Maniukas buvo pavadintas „reakcionieriaus“ P. B. Šivickio pasekėju, nes „nieko nepadarė propaguojant Mičiurino-Lysenkos mokslą“. Tačiau įdomu, būtent J. Maniukas 1945 m. lietuviškai paskelbė nedideles publikacijas, primindamas jose 10-ąsias V. I. Mičiurino ir 50-ąsias L. Pastero mirties metines. P. B. Šivickis pedagogo pareigų neteko ir su universitetu turėjo atsisveikinti iš karto. Neliko perspektyvų ir J. Maniukui, nors pirmą 1949 m. pusmetį jis universitete dar dėstė, ėjo antraeilininko pareigas.

Ichtiologinių tyrimų Lietuvos mokslų akademijoje plėtotojas

Pagelbėjo Lietuvos mokslo visuomenės narių palaikymas. Į Lietuvos mokslų akademijos Biologijos institutą J. Maniukas buvo pakviestas tuometinio jo direktoriaus prof. Tado Ivanausko. 1949 m. vasarį jis buvo priimtas į instituto vyresniojo mokslinio bendradarbio pareigas (iki rugsėjo 1 d. jos dar buvo antraeilės). Jau 1949 m. metų pavasarį J. Maniukas pradėjo paruošiamuosius Kuršių marių kompleksinio tyrimo darbus. Šie darbai buvo pradėti Biologijos instituto Zoologijos poskyryje, o nuo 1950 m. gruodžio mėn. buvo tęsiami naujai įkurtoje Biologinėje laboratorijoje, kuriai du metus vadovavo vienas žymiausių zoobentologų Lietuvoje – Ipolitas Gasiūnas. Jis buvo J. Maniuko bendradarbis nuo Kauno, VDU laikų, o vėliau – ilgametis bendražygis minėtame Mokslų akademijos institute Vilniuje (apie I. Gasiūną plačiau leidinyje „Biologas Ipolitas Gasiūnas (1902–1975)“ (2004). Dirbdamas Biologijos institute J. Maniukas aktyviai įsitraukė į palyginti jam mažai pažįstamą ichtiologinę sritį. Nuo 1949 metų jis atsidėjo vien tik ichtiologijai ir žuvininkystei. Pirmiausia, intensyviai rengėsi įgyti mokslinį laipsnį. 1950 m. jau turėjo parašytą, tiesa, ne itin didelės apimties, disertaciją, kurią sėkmingai apgynė Vilniuje, Biologijos instituto taryboje. Už disertacinį darbą „Gyvagimdžių kaulingųjų žuvų *Xiphophorus heileri* ir *Lebistes reticulatus* ekskrecinės sistemos histogenesisis ir morfogenesisis“ J.

Maniukai buvo suteiktas biologijos mokslų kandidato laipsnis (1994 m. nos-trifikuotas daktaru (gamtos mokslai)). Tai buvo pirmoji ichtiologinė ir viena pirmųjų biologo disertacijų, apgintų Lietuvoje po karo. Čia verta priminti, kad mokslinėje literatūroje yra paminėti pavadinimai dviejų straipsnių apie žuvis, kuriuos 1944 m. buvo parengęs laboratorijos vadovas I. Gasiūnas. Jie cituoti kaip rankraštiniai darbai, tačiau atrodo, kad iki dabar jie neišliko.

1950 m. spalio 1 d. J. Maniukas buvo paskirtas Biologijos instituto moksliniu sekretoriumi. Tačiau išdirbęs nepilnus metus, sekretoriaus pareigų atsisa-kė. Jam reikėjo tęsti pradėtus ichtiologinius tyrimus pajūryje, o sekretoriavimą ir ilgalaikes ekspedicines išvykas buvo sunku suderinti. Tiesa, net 9 metus jis liko instituto Mokslinės tarybos moksliniu sekretoriumi.

1953 metais J. Maniukas buvo parengęs daktaro disertacijos „Kuršių marių ichtiofaunos ir žuvų verslo rekonstrukcijos biologiniai pagrindai“ planą ir buvo numatęs 3 metų neakivaizdinę doktorantūrą Maskvos žuvų pramonės ir ūkio technikos instituto Ichtiologijos fakultete. Deja, minėtas fakultetas J. Maniuko doktorantūrai nepritarė, motyvuodamas, kad iki tol pagrindinė pretendento į doktorantūrą veiklos kryptis buvo histologija, embriologija, o hidrobiologinius ir žuvininkystės tyrimus J. Maniukas dar tik pradeda.

Po to J. Maniukas pasiliko dirbti Biologijos instituto vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Pirmąjį nemažos apimties mokslinį straipsnį apie Kuršių marių biologinį produktyvumą jis paskelbė 1954 m. Neužilgo, 1956 m. J. Maniukas

skiriamas Hidrobiologijos sektoriaus vadovu, o 1959 metais, susikūrus Zoologijos ir parazitologijos institutui, jis buvo patvirtintas to paties pavadinimo sektoriaus vedėju. 1960 m. pradėjo dar eiti ir direktoriaus pavaduotojo moksliniam darbui pareigas.

Nors administracinio darbo pagausėjo, tačiau ichtiologinių tyrimų neapleido. Dalyvavo ekspedicijose, rinko medžiagą, rašė straipsnius, skaitė pranešimus mokslo renginiuose. Jo sektorius plėtėsi. Ilgiausiai – 18 metų (1962–1980 m.) – J. Maniuko vadovaujamas padalinys vadinosi Ichtiologijos sektoriumi, o 1981–1984 m. laikotarpiu – Ichtiologijos ir hidrobiologijos laboratorija. Po 28 vadovavimo jai metų, laboratorijos vairą perdavęs kitiems, jis dar penketą metų institute dirbo vyresniuoju moksliniu bendradarbiu. Ichtiologijai, hidrobiologijai atidavęs 40 metų, o į pensiją išėjęs 80-ies, dar dalyvavo visuomeniniame darbe, renginiuose, susijusiuose su gamtine aplinka, gamtosauga. 1991 metais iš spaudos išėjo paskutinis J. Maniuko mokslinis straipsnis.

Kaip minėta, nuo 1949 m. J. Maniukas labai daug laiko ir pastangų skyrė T. Ivanausko ir MA vadovybės sumanytiems kompleksiniams *Kuršių marių* tyrimams įgyvendinti, tyrimų programai sudaryti, darbuotojų grupei suburti, tyrimų bazei įrengti. Pirmoji Biologijos instituto suorganizuota ekspedicija Kuršių marioms tirti vadinta ichtiologine. Ekspedicijos bazė iš pradžių buvo Klaipėdoje, o nuo 1950 metų – Ventės rage. Su metais Kuršių marių tyrinėtojų skaičius augo, nors ir svyravo. Tačiau bendras marių tyrimų pobūdis tapo

kompleksiniu. Dalyvavo įvairių specialybių zoologai ir gretutinių mokslų specialistai. Ne biologai atliko Baltijos jūros krantų morfologijos ir dinamikos tyrimėjimus. Medžiaga buvo renkama iki 1957 m. (išskyrus 1952–1953 m. sezonus). Bendromis pastangomis svarbiausiame ir žuvingiausiam Lietuvos vidaus vandenų telkinyje buvo ištirta ten gyvenančių hidrobiontų rūšinė sudėtis, sukauta duomenų apie jų gausumą, biologiją ir produkciją įvairiais metų sezonais. Stebėtas gamtinės aplinkos procesų ir hidrobiontų produktyvumo kitimas. Todėl svarbu, kad atliekant Kuršių marių tyrimus geografs ištyrė ir marios supančios teritorijos geologines ir fizines-geografines sąlygas bei nustatė hidrologinio režimo ypatumus, upių nuotėkį, vandens apykaitą Klaipėdos sąsiauryje.

Tokiu būdu, Biologijos institutas kartu su Vilniaus universiteto, Vilniaus pedagoginio instituto katedromis užbaigė didžiausio vidaus vandenų telkinio – Kuršių marių pirmąjį kompleksinių ichtiologinių, hidrobiologinių, hidrocheminių ir botaninių tyrimų etapą, užsitęsusių beveik dešimtmetį. Apibendrinus tyrimų rezultatus buvo parengtas gana išsamus mokslo veikalas „Kuršių marios: kompleksinio tyrinėjimo rezultatai“. J. Maniukas buvo šio leidinio redaktorių kolegijos narys. Reikšminga, kad šios, 1959 metais Biologijos institute išleistos, monografijos 2/5 viso teksto sudarė platūs ir išsamūs J. Maniuko ir hidrobiologo I. Gasiūno straipsniai. Visų autorių straipsniai buvo parašyti rusų kalba, tačiau turėjo ir plačias santraukas lietuvių ir vokiečių kalbomis. Juose gausu cituojamų šaltinių, nuotraukų, schemų, diagramų. Aptariant pokarinius

biologijos mokslo laimėjimus, tradiciškai būdavo pabrėžiama, kad už šį darbą Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto mokslininkams 1960 m. buvo paskirta tada vadinta Lietuvos TSR valstybinė premija. Žinoma, tai buvo reikšmingas atlikto ir paskelbto darbo įvertinimas, tačiau reiktų atkreipti dėmesį dar ir į tai, kad iš 11 šios monografijos autorių, minėtos premijos laureatais tapo tik penki. Tai – I. Gasiūnas, Romas Jurevičius, Albertas Kublickas, J. Maniukas ir Sofija Ūselytė, kiti leidinio bendraautoriai liko nuošalėje. Atlikti, o vėliau ir paskelbti, darbai turėjo įtakos Kuršių marių žuvingumui. Paskelbė mokslo duomenų apie karšį. Jo dėka buvo ištirtos kai kurios Baltijos jūroje ties Lietuva aptinkamos žuvis. Dvi tokių žuvų rūšys – neginis liumpenas (*Lumpenus lampretaeformis*) ir ledjūrio menkė (*Pollachius virens*) aptiktos pirmąkart. Jis vienintelis paskelbė darbą apie dabar retas žuvis – praeives silkes, vadinamas perpelėmis, kurios neršimo metu gausiai telkdavosi Nemuno deltoje.

Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto padalinys, kuriam beveik tris dešimtmečius vadovavo J. Maniukas, vadinosi Hidrobiologijos sektorius, Ichtiologijos sektorius, nuo 1981 m. – Ichtiologijos ir hidrobiologijos laboratorija. Laboratorijai priklausė ir dvi tyrimų stotys: Hidrobiologijos stotis – 1949 m. gegužės 3 d. įkurta Ventės rage ir Ichtiologijos bazė – 1965 m. kovo 1 d. įkurta Rusnėje. Minėtosios bazės buvo skirtos vidaus vandenų tyrimams. Juose beveik nuolat gyveno moksliniai bendradarbiai ir keli pagalbiniai darbuotojai. Labai rezultatyviai dirbta Rusnėje, į kurią iš Dūkšto hidrobiologinės stoties at-

sikėlė Kazys Gaigalas, 1964 m. apsigynęs disertaciją, kuriai medžiagą, verslinės žvejybos ir išteklų prognozių tema, surinko Kuršių mariose ir Nemuno žemupyje. Nuo 1965 metų jis buvo faktiniu tyrimų bazės vadovu, neatsitraukusiu nuo šių vandens teritorijų ichtiologinių ir hidrobiologinių tyrimų. Jis išsiskyrė noru ir gebėjimu rašyti į periodinę, įvairių mokslo populiarinimo spaudą ir vargu ar šioje srityje buvo pralenkta kurio nors kito ichtiologo (už nuopelnus ichtiologijos mokslui ir pamario garsinimą K. Gaigalas buvo pagerbtas ir apdovanotas kraštiečių šilutiškių).

1965 m. į pradėtus Kuršių marių hidrobiontų aplinkos formavimosi, tarpusavio ryšių, jų rūšinės sudėties ir biologijos užsakomuosius tyrimus, kuriuos atliko J. Maniuko laboratorija, įsijungė ir K. Gaigalas, kiti Rusnės darbuotojai. Laboratorijos vardu K. Gaigalas atliko įvairių taikomojo pobūdžio darbų. Jo tyrimais nustatytas žemės ūkiui skirtų melioracijos įrenginių eksploatavimo poveikis Nemuno deltos ir Kuršių marių žuvų ištekliais, išaiškintos žemės ūkio ir žuvininkystės interesų suderinimo Nemuno deltos polderiuose galimybės. K. Gaigalo pastangomis buvo ištirtas naudojamų žvejybos įrankių efektyvumas ir selektyvumas, išanalizuotas verslo poveikis svarbiausių žuvų išteklų reprodukcijai, o taip pat nustatytas ungurių ir kitų verslinių žuvų (karšio, starkio, žio-brio) populiacijų išsidėstymas įvairiuose Kuršių marių rajonuose. Intensyviai rengė ir mokslines publikacijas. Su laboratorijos vadovu J. Maniuku paskelbė šešis bendrus straipsnius.

Čia mums gera proga nurodyti biologo, Klaipėdos universiteto doktoranto Egidijaus Bacevičiaus darbą *Kazys Gaigalas: Kuršių marių žuvų tyrėjas, gamtosaugininkas ir švietėjas* (mašinraštis-kompiuterinis tekstas, 56 p.). Šio teksto autoriaus kelis metus kruopščiai kauptos biografinės žinios ir bibliografija, atlikta rusniškio mokslininko spausdintų darbų analizė parodė, kad Rusnėje K. Gaigalas ne vien tyrė Kuršių marių žuvis, rinko atskirų rūšių biologijos duomenis, vertino išteklių būklę, teikė rekomendacijas, kaip biologiniu pagrindu plėtoti žuvininkystę ir gamtosaugą Kuršių mariose ir Nemuno žemupyje, bet ir paliko 450 mokslinių, kito turinio straipsnių bei įgyvendino sau užsibrėžtus sumanymus išleisdamas tyrimus apibendrinančius leidinius. K. Gaigalas pagal galimybes susistemino ir apibendrinė esmines žinias apie pamario ichtiologinius tyrimus ir, jau būdamas pensijoje, išleido knygas: „Kuršių marių baseino žuvis ir žvejyba“ (2001), „Lietuvos žuvininkystė Nemuno žemupio regione“ (2011). Taip, E. Bacevičiaus teigimu, jis įgyvendino „tai ko nespėjo dėl nepalankių aplinkybių įgyvendinti dirbdamas mokslinį darbą“. Nuosekliai žuvis tyrinėjo 30 metų, kasmet paskelbdamas ne po vieną mokslinę publikaciją. K. Gaigalo mokslo darbai yra reikšmingas indėlis į Zoologijos ir parazitologijos (nuo 1989 m. – Ekologijos) instituto ichtiologinių tyrimų aruodą, pasitarnaujantis ir naujai Lietuvos ichtiologų kartai.

1984 m. J. Maniukui likus instituto vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, laboratorijos (1990 m. ji buvo pavadinta Jūros ekologijos laboratorija) vedėjų

pareigas perėmė profesionalūs ichtiologai: 1984 m. – dr. Algirdas Gerulaitis, 1994 m. – dr. Rimantas Repečka, 2014 m. – dr. Linas Ložys. Jie rėmėsi ilgamečiu laboratorijos įdirbiu, tęsė pradėtus darbus. Ir mūsų dienomis Jūros ekologijos laboratorija, kartu su kitais biologais, ekologais, sėkmingai plėtoja Baltijos jūros, kaip ir Kuršių, Kauno marių bioįvairovės, produktyvumo, gamtosauginius tyrimus, aktyviai dalyvauja Lietuvos ir tarptautinėse retų ir nykstančių žuvų stebėsenos bei atkūrimo programose, atlieka kitus mokslo darbus.

Kalbant apie kitą, su vandens telkiniais ir jų ištekliais susijusią tematiką, svarbu pažymėti, kad J. Maniuką domino ne vien Kuršių marios. Nebuvo apleisti *Lietuvos ežerų* hidrobiologiniai tyrinėjimai, kuriuos J. Maniukas buvo pradėjęs dar su prof. P. B. Šivickiu. Suintensyvėjo jie nuo 1952 metų. Paminėtina, kad 1956 m. ežerų ir iš dalies Kuršių marių ichtiologinių tyrimų pagrindu buvo išleista kolektyvinė suvestinė „Lietuvos gėlųjų vandenų žuvis“. Ilgus metus ji buvo parankinė knyga studentams ir jaunesniesiems ichtiologams. 1957 m. J. Maniukas paskelbė pirmąjį faunistinį darbą apie Lietuvos lašišines žuvis.

Iš viso buvo sukaupta duomenų beveik apie 200 ežerų režimą bei hidrobiontus. Nuosekliau tyrinėti didesni pietrytinės ir rytinės Lietuvos aukštumos ežerai. J. Maniuko ir kitų jo darbuotojų hidrocheminio ir hidrobiologinio pobūdžio darbai buvo paskelbti įvairiuose mokslo leidiniuose, apie juos daryti pranešimai mokslinėse konferencijose, buvo pateikta praktinių pasiūlymų.

Laboratorijos darbuotojų atliktus ežerų tyrimus gerai vertino Juozas Virbickas, kurio disertacijos vadovu buvo J. Maniukas. Vėlesniais metais, jau tapęs habilituotu daktaru, profesoriumi ir vadovaudamas Ekologijos institutui, J. Virbickas rašė, kad J. Maniuko grupės darbuotojų kompleksiniai ežerų tyrimai truko ilgai ir atkreipė dėmesį į pirmųjų dvejų metų – 1952–1953 – išsamią tyrimų ataskaitą, kuria institute buvo ilgai ir plačiai naudojamasi. Jo žodžiais tariant, tai buvus „ežerų Biblija“. Vertindamas kitus J. Maniuko ežerotyros darbus, jis išskyrė savo vadovo nuopelną – morfologiškai besiskiriančių endeminių sykų aptikimą Žemaitijos ežeruose. O vertingas mokslui J. Maniuko įnašas į šių žuvų taksonomiją buvo tas, kad jis, lygindamas Platelių ir kitų Lietuvos geografinių platumų – Lūšių, Vištyčio ežerinį syką (*Coregonus lavaretus holcatus*), padarė išvadą apie jų priklausymą dviem taksonominėms grupėms: tipinių sykų grupei ir naujai grupei – Platelių. Todėl 1957 m. paskelbė duomenis apie naują endeminį syką iš Platelių, kurį pavadino *natio platelensis nova* Maniukas. Tai buvo nauji duomenys apie sykų taksonomiją. Laboratorijos bendradarbis I. Gasiūnas 1958 m. ištyrė ir aprašė Platelių ežero syko pašarinę bazę.

1977 m. rusų kalba institutas išleido straipsnių rinkinį „Dusios, Galsto, Šlavanto ir Obelijos ežerų hidrobiologiniai tyrimai“. Jo autoriai buvo J. Maniuko laboratorijos darbuotojai bei kitų institutų hidrobiologai. Leidinio paantraštėje

nurodyta, kad kompleksiniai Metelių ežerų tyrimai buvo atlikti pagal tarptautinę biologinę programą. J. Maniukas – leidinio bendraautoris, redkolegijos pirmininkas. Paskelbti moksliniai straipsniai, apginti disertaciniai darbai reiškė tyrimų, kurie tęsėsi apie du dešimtmečius, produktyvumą.

Vėliau J. Maniukas su savo laboratorijos darbuotojais ne vienerius metus buvo *Nemuno, Kauno marių* tyrėjais, jų būklės stebėtojais. Buvo tiriamos žuvų veisimosi sąlygos Nemune, užterštumas ir kita. J. Maniuko rūpinimasis Nemuno švara labiausiai buvo susijęs su praeivėmis žuvimis, kurios išsiritę traukia upe į Baltiją. Mokslo darbuotojams bene svarbiausia buvo nustatyti nutekamųjų vandenų toksiškumą gyviesiems organizmams, užterštų zonų pasiskirstymą, hidrobiontų – užteršimo biologinių indikatorių rūšinę sudėtį, jautrumą įvairių toksinų poveikiui. Tyrimai atlikti Nemune, jo intakų žiotyse, susiformavusiose Kauno mariose. Rezultatai buvo apdorojami ir nuolat publikuojami. Ypač aktyviai savo medžiagą publikavo į tyrimus įsitraukę J. Maniuko laboratorijos jaunesnieji kolegos. J. Maniuko sumanymu, apibendrinta ilgamečių tyrimų medžiaga buvo paskelbta 1977–1978 m. dviejų dalių leidinyje „Nemunas“. Jame savo straipsnius paskelbė ir kartu dirbę Botanikos instituto, Hidrometeorologinės tarnybos darbuotojai. J. Maniukas – šio veikalo vyriausiasis redaktorius ir bendraautoris džiaugėsi „Nemuno“ dvitomiu, jo išleidimą vertino kaip svarbų laimėjimą, parodantį šios Lietuvai svarbiausios upės tyrimų reikšmę ir rezultatų svarbą. Netrukus paaiškėjo, kad išplėtoti Nemuno hidrobiologiniai

tyrimai, leidę sukaupti ilgamečių duomenų, labai pravertė vertinant ir prognozuojant Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės ekologinį poveikį. Jie padėjo numatyti žuvininkystės perspektyvas, praeivių žuvų pokyčius, kai migracijos kelius pastojo hidroelektrinės užtvanka.

Lietuvos ichtiologų rengtai kolektyvinei knygai *Lietuvos fauna: bežandžiai, kaulinės žuvis, varliagyviai ir ropliai* (sudarytojas Juozas Virbickas, 1988–1990 m.) J. Maniukas buvo aprašęs 25 žuvų rūšis.

Taip pat būtina kvalifikuotai *įvertinti ilgamečius tyrimus*, J. Maniuko organizuotus bei vykdytus įvairaus pobūdžio vandens telkiniuose, juo labiau, kad šio biologo vadovaujama ichtiologinės krypties laboratorija buvo viena stambiausių institute. Podraug reiktų atkreipti dėmesį į laboratorijos darbuotojų telkimą, surinktas tyrėjų grupes tam tikroms, neretai ilgalaikėms, užduotims atlikti. J. Maniukas buvo tik vieno disertaciją apgynusio ichtiologo – J. Virbicko vadovu. Dalis jo laboratorijos darbuotojų atliko tyrimus, rašė mokslinius straipsnius, bet nesukauptė reikalingo duomenų kiekio ir disertacijų neparengė. Tačiau ir neturėdami mokslinio laipsnio, jie paskelbė vertingų mokslo darbų, kurie ženkliai pakėlė laboratorijos tyrinėjimų vertę ir pagilino turinį.

Tačiau, bendrai paėmus, vadovaujant J. Maniukui kilo mokslo darbuotojų kvalifikacija, jo padalinys plėtėsi. Disertacijų rengimui sustiprėjus, jų vadovais dažniau buvo atstovai iš kitų SSRS institucijų. Su

Su J. Maniuku kartu dirbusių biologų ir turėjusių mokslo laipsnius skaičius gana išspūdingas: I. Gasiūnas mokslų kandidatas (dabar – dr.) buvo nuo 1951 m., A. Kublickas – nuo 1957 m., T. Kiselytė ir A. Vaškevičiūtė-Sakalauskienė – nuo 1958 m., Rostislavas Krotas – nuo 1963 m., K. Gaigalas ir Antanas Grigelis – nuo 1964 m., Vytenis Sukackas ir Elena Žukaitė – nuo 1967 m., Juozas Biveinis ir Aldona Paškevičiūtė – nuo 1969 m., Stasė Mažeikaitė – nuo 1970 m., Algirdas Gerulaitis – nuo 1971 m., Violeta Mištautaitė-Valušienė ir Irena Gadziauskaitė-Jagminienė – nuo 1972 m., Zuzana Skirkevičienė – nuo 1974 m., Violeta Klimašauskienė – nuo 1975 m., R. Repečka – nuo 1986 m., Gražina Balkuvienė ir Vida Žiliukienė – nuo 1989 m. Kiti J. Maniuko laboratorijos mokslo darbuotojai, rengę disertacinius darbus, gynėsi vėliau. Be to, J. Maniuko laboratorija visada turėjo pagalbinio personalo ir visa tai rodo buvus brandų, aukštos kvalifikacijos padalinį. Žinoma, galime galvoti, kad ilgametės direktoriaus pavaduotojo pareigos, kurias turėjo šio ichtiologinio padalinio vadovas, taip pat turėjo tam nemažos teigiamos įtakos.

Žuvis tyrusių instituto gretutinių laboratorijų vadovai irgi įgijo mokslo laipsnius: J. Virbickas – 1968 m., Ričardas Volskis – 1965 m. Abu jie vėliau apgynė po antrą disertaciją, tapo habilituotais daktarais. J. Maniukas su jais buvo susijęs kaip direktoriaus pavaduotojas moksliniam darbui.

Iš gausaus J. Maniuko Ichtiologijos laboratorijos mokslininkų būrio ne visi dirbo vienodai ilgai. Dalis, įgiję aukščiausią kvalifikaciją, perėjo į aukštąsias mokyklas, kai kas – į kitas žinybas, gretimas laboratorijas. 1972 m. nuo laboratorijos atsiskyrė karcinologijos grupė, 1979 m. buvo įkurta Rūšies biologijos laboratorija. Todėl iš dalies galima paaiškinti ir tą faktą, kad po 1975 metų visą dešimtmetį nebuvo parengta disertacinių darbų. Po to disertacijos vėl rengtos ir gintos.

Tačiau visų, kad ir pakeitusių darbo vietą, kaip ir nuolat laboratorijoje dirbusių, ypač kartu su laboratorijai priklausiusių Rusnės (vadovas dr. K. Gaigalas) ir Ventės padalinių darbuotojais, individualiomis ir bendromis pastangomis žuvininkystės ir ichtiologijos srityse buvo pasiekta, kaip sakytą, analizavimo ir apibendrinimo vertų rezultatų. Jie akivaizdžiau parodytų ištakas, tęstinumą ir sumanius dabarties darbus, kurių ėmėsi ir plėtoja šių dienų mokslininkai.

Kalbant apie J. Maniuko ichtiologinio turinio ir kitų krypčių **publikacijų bendraautorystę**, reiktų pažymėti, kad daugiau kaip pusę jų tyrėjas parašė vienas. Su laboratorijos bendradarbiais bei gretutinių mokslo krypčių atstovais parengė ir išspausdino apie 45 % mokslinio pobūdžio darbų. Kaip ir J. Maniuko straipsnių bendra autoriais, taip ir J. Maniukas savo padalinio darbuotojų publikacijų bendraautoriumi buvo todėl, kad tiriamieji klausimai dažnai buvo kompleksinio pobūdžio, persipynę. Kuršių, Kauno mariose, Nemune kartu su J. Maniuku dirbo siauresnės specializacijos hidrobiologai, geografs, chemikai, kiti. Ne visada jiems buvo numatomos individualios užduotys, dažnai

jos planuotos keliems vykdytojams, ypač užsakomųjų tyrimų atveju. Apie 80 % mokslinių publikacijų J. Maniukas paskelbė rusų kalba, kitas – lietuvių ir kelias – lenkų, vokiečių kalbomis.

Pažvelgę į mokslo populiarinimo straipsnių sąrašą matome, kad beveik visi jie yra paskelbti be bendraautorijų. Tikrai keletas gamtosauginio turinio rašinių buvo išspausdinti su kartu su kitais autoriais. Didžiuma jo mokslo populiarinimo straipsnių, dažniausiai nedidelės apimties, buvo paskelbta ikikarinės Lietuvos Respublikos spaudoje. Daugiausia J. Maniuko mokslo populiarinimo darbų išspausdino žurnalas „Naujoji Romuva“ rubrikoje „Mokslas“. Keli straipsniai buvo paskelbti laikraščiuose, trys – žurnale „Kosmos“.

Autoritetus mena gerais žodžiais

J. Maniukui nemažai laiko teko kartu dirbti ir bendrauti su aukščiau minėtais žinomiausiais garsiais Lietuvos biologais, akademikais prof. P. B. Šivickiu ir prof. T. Ivanausku.

Dviejose savo publikacijose J. Maniukas pabrėžė, kad prof. **P. B. Šivickis** pirmasis sistemingai pradėjo tyrinėti Lietuvos ežerų ir pajūrio hidrofauną. Pažymėjo, kad P. B. Šivickio pradėti Lietuvos vandenų tyrimo darbai sėkmingai tęsiami daugelio jo bendradarbių bei mokinių ir pridūrė, kad už nuopelnus hidrobiologijos srityje profesorius 1945 m. buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusio mokslo veikėjo vardas. Suprantama, minėdamas P. B. Šivickio mokinius – pirmuosius vandenų gyvūnijos tyrinėtojus, J. Maniukas pagrįstai prie jų priskyrė ir save. J. Maniuką, kurį dar studentą P. B. Šivickis pasikvietė į pagalbininkus, žavėjo vadovo požiūris į vandens turtus, rūpestis visų rūšių vandenimis: „Visas mūsų vandenų plotas vertas geresnio juo susidomėjimo. Juk tai yra tautos turtas, kurį reikia tik mokėti sunaudoti“, „neužtenka žinoti, kaip sugauti jūroje užaugusią ir gyvenančią žuvį, bet svarbu žinoti ir kodėl ta žuvis ateina tam tikru laiku į vieną ar kitą vietą, kada ji ateina, kuo ji minta, kur ji veisiasi...“ atsiminimuose citavo jis P. B. Šivickio žodžius iš 1930 m. ir 1937 m. profesoriaus publikacijų.

Turbūt galime tvirtinti, kad P. B. Šivickio atsidūrimas J. Maniuko gyvenimo kelyje buvo viena svarbiausių jo tapimo mokslininku priežasčių. Pradėjęs bendradarbiauti su profesoriumi dar studijų metais, jis įgijo mokslo žinių, įgavo tvirtų praktinių įgūdžių. Kitos svarbios J. Maniuko mokslinės veiklos sąlygos ir sėkmės prielaidos buvo jo domėjimasis biologija, išsilavinimas, pareigingumas, taip pat ir tai, kad Lietuvos vandens gyvūnija tuo metu buvo menkai tampažinta. P. B. Šivickio su studentais pradėta tirti ežerų ir Šventosios upės žiočių gyvūni-

jos rūšinė sudėtis tebuvo pirmas žingsnis, neabejotinai paskatinęs ir J. Maniuką rinktis tyrėjo profesiją. Dėl to J. Maniukas gali būti laikomas ir vienu iš hidrobiologijos mokslo pradininkų Lietuvoje. Nepriklausomoje Lietuvoje beveik tuo pat metu buvo dar du universiteto gamtininkai, vadintini hidrobiontų tyrimo pirmeiviais. 1929–1934 m. Lietuvos universitete rimtai gilinosi į vandens gyvūnų tyrimus, rinko faunistinę medžiagą biologas Leonas Čeraška, pirmą darbą paskelbęs 1930 m. 1937–1938 m. disertaciją apie vandens bestuburius rengė būsimasis profesorius Steponas Jankauskas. Tuo laikotarpiu J. Maniukas, nuo 1933 m. pradėjęs dalyvauti P. B. Šivickio organizuotose ekspedicijose, 1937 metais Luodžio ežere savarankiškai ėmė tirti vandens erkes. Aprašęs metodiką, kurią jis taikė ir apibūdinęs surinktą medžiagą, iš šių tyrimų žurnale „Kosmos“ (1937, Nr.10/12) jis paskelbė pirmą savo mokslinį straipsnį.

J. Maniukas, jau nebedirbdamas institute, bet rašydamas apie tai, kaip 1949 m. jam teko imtis ichtiologinių ir hidrobiologinių tyrimų bei jiems vadovauti, priminė, kad pirmojoje pokarinėje ekspedicijoje, skirtoje Kuršių marių tyrimams, dalyvavo ir prof. P. B. Šivickis. J. Maniukas nurodė, kad prof. P. B. Šivickis nemažai nuveikė „tirdamas hidrobiontų (vandens gyvūnų) sistematiką ir biologinius procesus“. Jis ir toliau palaikė ryšius ir bendradarbiavo su P. B. Šivickiu, nuo 1956 m. vadovavusiu Biologijos instituto Zoologijos sektoriui, o taip pat tapusiu pirmuoju 1969 m. liepą įkurto Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriumi.

Prof. **T. Ivanauskas** taip pat paliko J. Maniukui veiklaus mokslininko išpū-

dį. Jį pažinojo nuo Vytauto Didžiojo universiteto laikų. T. Ivanausko atminimui skirtai knygai („Tadas Ivanauskas: gyvenimas ir veikla“, 1976) J. Maniukas parašė skyrių „Iktiologija, hidrobiologija“, kuriame prisiminė T. Ivanausko tyrinėjimų pradžią Gamtos tyrimo stotyje, jo parengtus žuvų eksponatus 1921 metų parodai Kaune, citavo mintis, kaip ateityje reikėtų saugoti vidaus vandenį. Priminė Sartų ežero ekspediciją, kurią T. Ivanauskas organizavo 1926 metais ir laikė vertingu jo 1934 m. paskelbtą Baltijos rytinio pakraščio žuvų sąrašą. Jame T. Ivanauskas aprašė 38 žuvų rūšis, pateikė duomenų apie jų gausumą, verslinę reikšmę. Kaip iktiologas J. Maniukas pabrėžė, kad tai „...buvo pirmasis išsamesnis darbas apie Baltijos jūros Lietuvos pakraščio žuvis, turįs išliekamos vertės ir dabar“. Jau iktiologo akimis jis taip pat teigiamai vertino T. Ivanausko skelbtus spėjimus, kokiomis žuvų rūšimis turėtų pasipildyti jau žinomas iktiologinis sąrašas. T. Ivanauskas ne vien paskelbė nemažai straipsnių apie atskiras žuvis, bet ir, kaip pastebėjo J. Maniukas, daug dėmesio skyrė jų apsaugai, „labai rūpinosi trokštančių žuvų gelbėjimu žiemą“, rašė kitais globos klausimais.

Rašydamas apie T. Ivanausko indėlį į Lietuvos iktiologinių ir hidrobiologinių tyrimų raidą, J. Maniukas atkreipė dėmesį į idėjas, užmojus ir aktyvią, energingą T. Ivanausko veiklą, kuri padėjo konkretizuoti ir skatinti institute minėtų krypčių tyrimus. Vėlesni instituto ir T. Ivanausko sumanymai dėl pajūrio tyrimų buvo itin reikšmingi, nes nauja linkme pakreipė paties J. Maniuko mokslinius darbus bei jų turinį. „Pakviečiau dirbti jaunus mokslininkus: Ipolitą Gasiūną – vandenų grunto hidrofaunai tyrinėti, Albertą Kublicką – žuvų mitybai, Romą Jurevičių – hidrochemijai, Teklę Kiselytę – zooplanktonui, Sofiją Ūselytę – fitoplanktonui tyrinėti. Man teko iktiofauną – žuvis tirti“, kalbėjo instituto darbuotojams J. Maniukas, švęsdamas savo jubiliejų. Jis prisiminė, kaip 1949 m. T. Ivanauskas pakvietė jį organizuoti hidrobiologinius ir iktiologinius tyrimus Biologijos institute ir pastebėjo, kad T. Ivanauskas labai vertino Ventės ragą ir vykusiai pasirinko šią vietą, kaip tinkamiausią ornitologiniams bei vandens gyvūnų tyrimams organizuoti. Hidrobiologijos stotis Ventės rage buvo svarbi atramos vieta ir pirmiesiems J. Maniuko grupės darbuotojams. Jis teigė, kad šioje bazėje atlikti darbai visiškai pateisino jos paskirtį ir įdėtas lėšas. Joje VU studentai atlikdavo praktiką, pirmuoju jos gyvavimo dešimtmečiu jie parašė ir apgynė dešimtis diplominių darbų, vėliau buvo surinkta medžiaga ir kandidatinėms disertacijoms.

Abu profesorius ir bendražygius J. Maniukas vienodai gerbė. 1986 m. enciklopedijai skirtame straipsnyje „Iktiologija“, rašydamas apie prieškarį 1928–1939 m. žuvų tyrimus, nurodė kad jas tyrė ir rinko eksponatus universiteto muziejui Kaune tiek T. Ivanauskas tiek ir P. B. Šivickis.

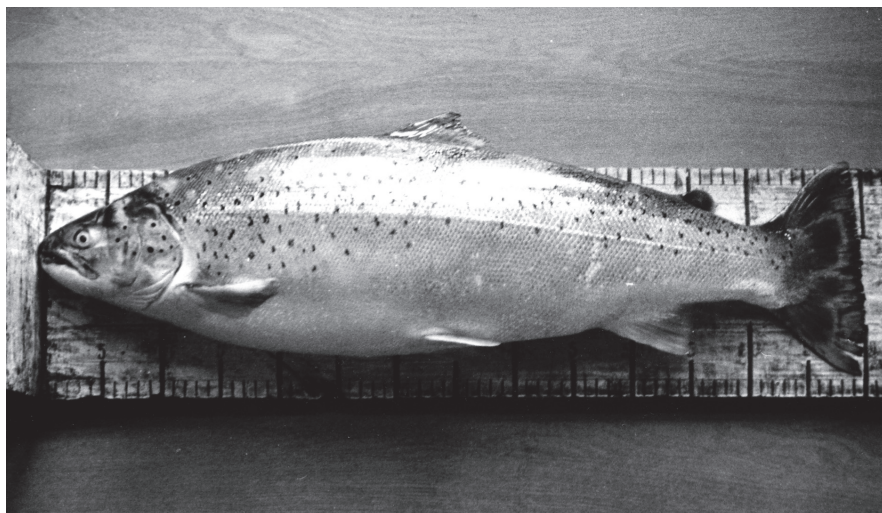
Kita veikla

J. Maniukas turėjo nemažai *administracinių bei vadovaujamų* pareigų. Kadangi turėjo netrumpą pedagoginio darbo patirtį, 1946 metais buvo paskirtas į Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto prodekano pareigas. Fakultete šias pareigas ėjo pusrečių metų, jam buvo suteiktas docento vardas. Po karo dar dėstė, tačiau apskritai, kaip matėme, realizavo save akademiniam institute.

J. Maniukui jau dirbant Mokslių akademijoje, nuo 1949 m. instituto įsakytais jis oficialiai buvo tvirtinamas nemažo skaičiaus mokslinių ekspedicijų ir kompleksinių tiriamųjų darbų vadovu. Savo ataskaitose, kaip reikšmingesnes išvykas, nurodė: darbą Kuršių mariose (1949 m., su pertraukomis 1954–1962 m.), Lietuvos ežeruose (1952–1953 ir 1963–1964 m.), Nemune (1956–1959 m.), Kauno hidroelektrinės vandens telkinyje (1960–1964 m.). 1956 m. J. Maniukas dalyvavo tarptautinėje mokslinėje ekspedicijoje Suomijoje ir trijose ekspedicijose, tyrusiose Baltijos jūros ichtiofauną.

Kitos jo išvykos buvo trumpalaikės, vadovavo ir užduotims, nesusijusioms su savo asmeniniu dalyvavimu. Pavyzdžiui, kaip padalinio vadovas, ryšium su geležinkelio perkėlos Mukranas-Klaipėda ir uosto Klaipėdoje plėtra, jis prisidėjo sprendžiant Baltijos jūros ir Kuršių marių žuvininkystės būklės ir aplinkos apsaugos nuo užteršimo klausimus. Taip pat prisijungė ir prie tarptautinės programos „Žmogus ir biosfera“ vykdymo, vadovaudamas užduočiai, aiškinant produktinius procesus skirtingo terminio režimo pietinės Lietuvos dalies ežeruose.

Nuo 1959 metų vidurio J. Maniukas vadovavo besikuriančiam sektoriui, iš-

augusiam į didelę laboratoriją. Buvusio Zoologijos ir parazitologijos instituto veikloje jis paliko ryškų pėdsaką. Pagal tuometinę tvarką, jo vedėjavimas galėjo tęstis ilgai, todėl vadovo pareigose jis išbuvo beveik 27 metus. Be to, trylika metų jis buvo šio instituto direktoriaus pavaduotojas mokslo reikalams.

Be administravimo darbo, turėjo nemažai **visuomeninės veiklos**. Šio pobūdžio veiklos pradžia sietina su priklausymu Studentų-gamtininkų draugijai. Be to, 1933–1934 m. ėjo šios draugijos pirmininko pareigas. Buvo korporacijos „Ramovė“ nariu. Būdamas studentu pradėjo rašyti straipsnelius į laikraščius.

1968–1974 m. J. Maniukas buvo Tarptautinės biologinės programos Lietuvos komiteto pirmininko pavaduotoju. Jis – ilgametis SSRS Žuvininkystės ministerijos Ichtiologinės komisijos biuro narys, Pabaltijo baseino ir Baltarusijos skyriaus pirmininkas. Pirmininkaudamas minėtam skyriui, J. Maniukas prisidėjo prie 22 mokslinių konferencijų organizavimo, reikšminga, kad trys iš jų vyko Lietuvoje (Vilniuje, Palangoje, Klaipėdoje). Jose svarstyti ežerų, vandens saugyklų, tvenkinių ichtiologiniai, toksikologiniai, hidrocheminiai klausimai. Taip pat gvildentos hidrobiologijos, žuvininkystės sričių problemos. Jis buvo ir gana formalios SSRS žuvies pramonės ir tarprespublikinės mokslinės konsultacinės tarybos dėl žuklės Kuršių mariose (vadinta ir Kuršių marių žuvininkystės problemų taryba) pirmininkas. Ir kaip darbą, ir kaip visuomeninę veiklą J. Maniukas savo ataskaitose dar nurodė ir kasmetinių žuvų sugavimo Lietuvos vidaus vandenyse programų rengimą. Jis buvo instituto Mokslo tarybos, įvairių kitų tarybų ir komisijų pirmininku bei nariu. Lietuvos gamtos apsaugos draugijos tarybos ir jos prezidiumo narys.

J. Maniukas buvo išsilavinęs, turėjo platų biologo akiratį, mokėjo užsienio kalbas. Jis liko žinomu ir kaip **biologas-vertėjas**. Rengiantis evoliucinės gyvųjų organizmų natūralios atrankos teorijos kūrėjo Č. Darvino knygos „Rūšių kilmė“ pasirodymo 100-osioms metinėms, 1959 m. lietuviškai buvo išleista šio gamtininko knyga „Rūšių atsiradimas natūralios atrankos būdu“. Ją į lietuvių kalbą išvertė keli vertėjai, taip pat ir J. Maniukas, pirmiausia gerai mokėjęs vokiškai. Buvo „Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos“ mokslinis konsultantas. Skaitė mokslinius pranešimus Austrijoje, Čekijoje, Lenkijoje, JAV, Vengrijoje, Vokietijoje.

Ichtiologo mokslinė, organizacinė veikla, nuveikti darbai susilaukė **gerų vertinimų**. Pirmiausia, vėl turėtume prisiminti J. Virbicko gerą atsiliepimą dėl J. Maniuko laikysenos kai kuriais Lietuvos gamtosauginiais klausimais. Iš jo žodžių reikia suprasti, kad J. Maniukas kategoriškai priešinosi, kai buvo planuojama sąjunginė naftos perdėbimo įmonė prie Nemuno ties Jurbarku, taip pat ir gigantomaniškiems atominėms elektrinėms projektams Lietuvoje. Savo

priešinimasį jis argumentavo tuo, kad tokių statybų realizavimas kelia didelį pavojų aplinkai ir gamtos ištekliams. Turėjo garbės vardą, apdovanojimų. 1956 m. J. Maniukui buvo suteiktas „zoologijos“ specialybės vyresniojo mokslinio bendradarbio vardas. Nuo 1975 m. – jis Lietuvos gamtos apsaugos, nuo 1978 m. – Lietuvos hidrobiologų draugijos garbės narys. 1979 m. J. Maniukui suteiktas Lietuvos nusipelnusio žuvininko vardas, o 1984 m. paskirta vardinė jo mokytojo akad. Pranciškaus Šivickio premija. 1985 m. buvo apdovanotas parazitologo akad. E. Pavlovskio jubiliejiniu medaliu. Įvairios mokslinės ir gamybinės organizacijos jam įteikė daugybę apdovanojimų 60-mečio ir vėlesnių jubiliejų progomis.

Dr. Algimantas Jakimavičius

Svarbiausios Juozo Maniuko gyvenimo ir mokslinės veiklos datos

1909 m. spalio 10 d.	Gimė Telšiuose.
1929 m.	Baigė Telšių vyskupo M. Valančiaus gimnaziją ir įstojo į Lietuvos universiteto Matematikos-gamtos fakulteto biologijos skyrių.
1931–1932 m.	Atliko karinę prievolę, Aukštosios Panemunės karininkų mokykloje baigė kariūnų-aspirantų kursą, įgydamas ryšių atsargos leitenanto laipsnį.
1935 09 01–1940 m.	Universiteto Lyginamosios anatomijos kabineto laborantas.
1936 m. rudenį	Baigė VDU Biologijos skyrių, įgijo biologo zoologo specialybę.
1940 09 01	Atleistas sustabdžius Matematikos-gamtos fakulteto veiklą.
1941 03 01	Telšių vidurinės mokyklos biologijos ir chemijos mokytojas.
1941 m. ruduo– 1943 m. kovas	Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Histologijos-embriologijos katedros jaunesnysis, vyresnysis asistentas.
1943 m.– 1944 m. vasara	Saugojo katedros turtą, su prof. P. B. Šivickiu nelegaliai skaitė studentams paskaitas; gimė dukros: Viktorija (1943 m.), Rūta (1944 m.).
1944 –1946 m.	Histologijos ir embriologijos katedros vyr. dėstytojas, nuo 1946 07 04 – docentas.
1946 03–1948 09	Ėjo Medicinos fakulteto prodekano pareigas.
1949 02 01	Priimtas į Lietuvos mokslų akademijos Biologijos institutą antraeilėms pareigoms.
1949 09 20–1950 09 31	Lietuvos MA Biologijos instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis.
1950 10 01–1951 03 15	Lietuvos MA Biologijos instituto mokslinis sekretorius.
1950 m.	Apgynė biologijos mokslų kandidato disertaciją „Gyvagimdžių kaulingųjų žuvų <i>Xiphophorus helleri</i> ir <i>Lebistes reticulatus</i> ekskrecinės sistemos histogenesis ir morfogenesis“ Biologijos instituto taryboje Vilniuje.

1951 m.	Gimė dukra Gražina.
1951 03 16–1959 07 01	Hidrobiologijos sektoriaus vyresnysis mokslinis bendradarbis.
1959 m.	Išleista J. Maniuko kartu su kitais išversta Č. Darvino knyga „Rūšių atsiradimas natūralios atrankos būdu“.
1959 07 20	Paskirtas Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto Hidrobiologijos sektoriaus vadovu.
1960 m.	Už darbą „Kuršių marios“ paskirta (kartu su kitais) Lietuvos valstybinė premija.
1960 03 01–1963 01 01 ir 1964 07 01–1977 04 04	Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto direktoriaus pavaduotojas moksliniam darbui.
1962–1980 m.	Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto Hidrobiologijos sektoriaus vedėjas.
1981–1984 09 30	Zoologijos ir parazitologijos instituto Ichtiologijos ir hidrobiologijos laboratorijos vedėjas.
1984 m.	J. Maniukui paskirta pirmoji vardinė akad. Pranciškaus Šivickio premija.
1984–1990 12 31	Zoologijos ir parazitologijos instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis.
1994 10 23	Lietuvos mokslo tarybos nostrifikuotas daktaru (gamtos mokslai).
2000 05 21	J. Maniukas mirė, palaidotas Vilniuje Saltoniškių kapinėse.

B i b l i o g r a f i j a

I. Knygos ir brošiūros

1950

1. **Морфогенез** и гистогенез экскреционной системы живородящих костистых рыб *Xiphophorus helleri* и *Lebistes reticulatus* : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата биологических наук / Академия наук Литовской ССР. Институт биологии. – Вильнюс, 1950. – 10 p.

1956

2. **Lietuvos** gėlių vandens žuvis / T. Ivanauskas, A. Mačionis, J. Maniukas, R. Krotas ; Lietuvos TSR mokslų akademijos Biologijos institutas. – Vilnius : Valstybinė politinė ir mokslinė literatūros l-kla, 1956. – 238 p., [3] iliustr. lap. : iliustr.

1967

3. **Žuvininkystė** : [mokymo priemonė žemės ūkio technikų zootechnikos specialybės moksleiviams] / A. Grigelis, R. Krotas, A. Mačionis, J. Maniukas, M. Marcinkevičienė, V. Pilinkus, R. Volskis ; Lietuvos TSR žemės ūkio ministerija, Zoologijos ir parazitologijos institutas ; sudarė R. Volskis. – Vilnius : Mintis, 1967. – 239 p. : iliustr., lent. – Bibliogr.: p. 237 (41 pavad.).

1975

4. **Zoologijos** ir parazitologijos instituto pasiūlymai gamybinėms organizacijoms : hidrobiologija, ichtiologija ir žuvininkystė / K. Gaigalas, S. Ūselytė, J. Maniukas ... [et al.] ; Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; atsakingas redaktorius J. Maniukas. – Vilnius, 1975. – 33 p.

1978

5. **Kuršių** marios / Lietuvos TSR hidrometeorologijos tarnybos valdyba, Lietuvos geografinės draugijos hidrometeorologijos skyrius ; mokslinis redaktorius A. Rainys. – Vilnius : Mokslas, 1978.
[T.] 1, Gamtinės sąlygos ir raida / [R. Kunsas, A. Rainys, A. Minkevičius, J. Lipinys, I. Gasiūnas, J. Maniukas, E. Červinskas, J. Dubra]. – 168 p. : iliustr., lent., žml. – Santr., rus., vok. – Bibliogr.: p. 163–168 (147 pavad.).
6. **Nemunas** / Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; redakcinė kolegija: J. Maniukas (vyriausiasis redaktorius), A. Basalykas, R. Darškus, K. Jankevičius, R. Krotas, P. Zajančauskas. – Vilnius : Mokslas, 1977–1978.

D. 2, Ekotopas, biologija, biocenozės / A. Baranauskienė, A. Bubinas, K. Gaigalas, I. Gasiūnas, A. Gerulaitis, K. Jankevičius, L. Juknevičius, R. Krotas, A. Kublickas, B. Malamienė, J. Maniukas, A. Tučienė, S. Ūselytė. – 1978. – 200 p., [8] iliustr. lap.: diagr., iliustr., žml. – Santr. rus., vok. – Bibliogr.: p. 191–199 (258 pavad.).

II. Moksliniai straipsniai, pranešimai

1937

7. **Indėlis** Luodžio ežero erkėms (Hydrachnellae) pažinti. – Bibliogr.: 3 pavad. // Kosmos. – Kaunas, 1937, Nr. 10/12, p. 189–192.

1938

8. **Gyvybės** temperatūrinės ribos. – Bibliogr.: 11 pavad. // Kosmos. – Kaunas, 1938, Nr. 7/9, p. 242–254.

1939

9. **Celės** tyrimo šimtas metų. – Bibliogr.: 8 pavad. // Kosmos. – Kaunas, 1939, Nr. 10/12, p. 325–357.
10. **Užkrečiamosios** ligos naujų tyrinėjimų šviesoje. – Bibliogr.: 5 pavad. // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 47, p. 857–860.

1954

11. **Kuršių** marių biologinis produktyvumas ir žuvininkystės vystymosi perspektyvos. – Graf., lent. – Santr. liet., rus. – Bibliogr.: 15 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos Biologijos instituto darbai. – Vilnius, t. 2 (1954), p. 178–201.

1956

12. **Исследование** некоторых озер Литовской ССР и перспективы их рыбохозяйственного использования / Н. А. Мосевич, И. Л. Манюкас. – Lent. – Santr. liet. – Bibliogr.: 4 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija B. – Vilnius, t. 2 (1956), p. 105–125.

1957

13. **Некоторые** данные о лососевых рыбах озер Литовской ССР. – Graf., lent. – Santr. liet. – Bibliogr.: 24 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija B. – Vilnius, t. 3 (1957), p. 153–167.

14. **Некоторые** закономерности распределения молоди рыб в литоральной зоне Куршского залива // Пятая научная конференция по изучению внутренних водоемов Прибалтики (16–20 апреля 1957 г.) : тезисы докладов. – Минск, 1957. – Р. 61–62.

1958

15. **Динамика** промысла и состояние запасов основных промысловых рыб в заливе Куршю Марес // VI научная конференция по изучению водоемов Прибалтики : тезисы докладов, 14–18 апреля 1958 г. – Вильнюс, 1958. – Р. 16–19.

Ref.: Predel G. [Referatas] // Landwirtschaftliches Zentralblatt. – Berlin, Bd 13, Nr. 10 (1962), p. 2192–2194, 2200–2201, 2208–2209. – (Tierzucht, Tierernahrung, Fischerei ; Abt. 3).

1959

16. **Ихтиофауна**, состояние запасов и промысел рыб в заливе Куршю марес. – Ilustr., schem. – Santr. liet., vok. – Bibliogr.: p. 389–390 (29 pavad.) // Куршю марес : итоги комплексного исследования. – Вильнюс, 1959. – Р. 293–401.

1960

17. **Žuvininkystės** vystymo kai kuriuose Lietuvos TSR ežeruose klausimai / B. Bagdžius, J. Maniukas. – Santr. rus. – Bibliogr.: 16 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 2 (1960), p. 77–91.

1961

18. **Baltijos** jūros prie Lietuvos TSR krantų tyrimai : (7. Žuvys). – Santr. rus. – Bibliogr.: 9 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1961), p. 153–168.
19. *Die **Fischfauna**, der Zustand der Fischbestände und die Ertragsverhältnisse im Kurischen Haff // Verhandlungen der internationale Vereinigung für theoretische und angewandte Limnologie. – Stuttgart, 1961. – Vol. 14, p. 737–739.
20. **Hidrobiologiniai** bei ichtiologiniai tyrimai Tarybų Lietuvoje ir jų vystymosi perspektyvos. – Santr. rus. – Bibliogr.: 54 pavad. // Mokslas Tarybų Lietuvoje. – Vilnius, 1961. – P. 301–310.
21. [J. Maniuko pasisakymas]. – (Diskusijų kronika) // Nemuno žemupio sutvarkymo klausimai : (konferencijos Nemuno žemupio sutvarkymo ir apsaugos klausimais, įvykusios Vilniuje 1960 m. lapkričio 21–22 dienomis, darbai). – Vilnius, 1961. – P. 166.

22. **Žuvų** apsauga ir žuvininkystės išvystymo Nemuno žemupyje perspektyvos. – Iliustr., lent. – Santr. rus. – Bibliogr.: 5 pavad. // Nemuno žemupio sutvarkymo klausimai : (konferencijos Nemuno žemupio sutvarkymo ir apsaugos klausimais, įvykusios Vilniuje 1960 m. lapkričio 21–22 dienomis, darbai). – Vilnius, 1961. – P. 9–18.
23. **Исследование** биологии салаки и кильки Ботнического залива / В. М. Наумов, И. Л. Манюкас, А. К. Кублицкас. – Graf., lent. – Santr. liet. – Bibliogr.: 13 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 1 (1961), p. 133–147.
24. **Рыбы** залива Куршю марес и Балтийского моря у побережья Литвы // IX научная конференция по изучению водоемов Прибалтики : тезисы докладов, 14–16 сентября 1961 г. – Рига, 1961. – P. 110–111.

1962

25. ***Материалы** по изучению ихтиофауны реки Нямунас. – Santr. est., vok. // Гидробиологические исследования. – Тарту, 1962. – Т. 3, Доклады на VIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики, Тарту, 1960, сентябрь, p. 206–213.

1963

26. **Биопромысловая** характеристика некоторых проходных рыб в заливе Куршю марес и у морского побережья Литовской ССР. – Bibliogr.: 9 pavad. // Рыбное хозяйство внутренних водоемов Латвийской ССР. – Рига, 1963. – [Сб. 7], Гидробиология и ихтиология внутренних водоемов Прибалтики : [материалы научной конференции, Рига, 14–16 сент. 1961 г.]. – P. 283–289.
27. **Формирование** ихтиофауны в Каунасском водохранилище // X научная конференция по внутренним водоемам Прибалтики : тезисы докладов [Минск, 1963]. – Минск, 1963. – P. 9–10.

1964

28. **Итоги** комплексного изучения Каунасского водохранилища. – Diagr. // Биологические основы рыбного хозяйства на внутренних водоемах Прибалтики : труды X научной конференции по внутренним водоемам Прибалтики, Минск, 6–10 мая 1963 г. – Минск, 1964. – P. 138–146.
29. **Комплексное** ихтиологическое исследование Каунасского водохранилища : (2. Ихтиофауна и ее направленное формирование). – Lent. – Santr. liet. – Bibliogr.: 8 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 2 (1964), p. 65–72.

30. **Состояние** запасов леща залива Куршю-Марес в период регулируемого промысла // XI научная конференция по изучению внутренних водоемов Прибалтики : тезисы докладов, 24–28 ноября 1964 г. – Петрозаводск, 1964. – Р. 11–12.

1965

31. **О мероприятиях** по организации рационального рыбного хозяйства в озерах Литовской ССР // XII научная конференция по изучению внутренних водоемов Прибалтики : тезисы докладов. – Вильнюс, 1965. – Р. 10–11.

1966

32. Структура популяции леща в некоторых озерах Литовской ССР // Тезисы докладов XIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики в Таллине. – Тарту, 1966. – Р. 107–108.

1967

33. **Lietuvos TSR vandenys, jų žuvingumas ir žuvininkystės vystymo perspektyvos.** – Lent. – Bibliogr.: p. 237–238 (40 pavad.) // Žuvininkystė : [mokymo priemonė žemės ūkio technikų zootechnikos specialybės moksleiviams] / sudarė R. Volskis. – Vilnius, 1967. – Р. 12–19.
34. ***Porównawcza** charakterystyka stad lеща zalewu Wislanego i zalewu Kuronskiego // VII Zjazd Hydrobiologów polskich, 20–23 września 1967, Świnoujście. – Warszawa, 1967. – Р. 85–86.
35. ***Водоемы** Литовской ССР, их рыбопродуктивность и перспективы развития рыбного хозяйства / И. Манюкас, Р. Вольскис, А. Мачионис ... [et al.] // Рыбное хозяйство Литвы. – Вильнюс, 1967. – Р. 12–29.

1968

36. **О некоторых** мероприятиях по организации рационального рыбного хозяйства в озерах Литовской ССР. – Lent. – Bibliogr.: 8 pavad. // Гидробиологические и ихтиологические исследования внутренних водоемов Прибалтики : труды XII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики, Вильнюс, 22–24 сентября 1965 г. – Вильнюс, 1968. – Р. 200–204.
37. **Об исследованиях** загрязнения реки Нямунас в пределах территории Литвы // Материалы XIV конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики [17–22 июня 1968 г., Рига]. – Рига, 1968. – Т. 2, Санитарная гидробиология и водная токсикология, р. 102–106.

38. **Состояние** запасов леща залива Куршю-Марес в период регулируемого промысла. – Graf., lent. – Bibliogr.: 12 pavad. // Сырьевые ресурсы внутренних водоемов Северо-Запада : (Карелии, Прибалтики, Кольского полуострова и других). – Петрозаводск, 1968. – Р. 299–305.
39. **Сравнительная** характеристика стад леща Вислинского и Куршского заливов. – Graf., lent. – Santr. liet., angl. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1968), p. 75–87.

1969

40. **Выявления** влияния некоторых факторов среды на структуру популяции леща в озерах Литовской ССР. – Pliustr., lent. – Bibliogr.: 2 pavad. // Гидробиология и рыбное хозяйство внутренних водоемов Прибалтики. – Таллин, 1969. – Р. 178–184.
41. **Основные** достижения и перспективы дальнейших исследований в области гидробиологии и ихтиологии в республиках советской Прибалтики, Белорусской ССР и Карельской АССР / Г. П. Андрушайтис, Н. Ф. Микельсаар, И. Л. Манюкас, П. И. Жуков, Л. П. Рыжков // Материалы XIV конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики. – Рига, 1969. – Р. 9–17.

1970

42. **Žuvų** amžius ir augimo tempas / T. Ivanauskas, A. Mačionis, J. Maniukas, R. Krotas // Zoologijos chrestomatija VI–VII klasei / sudarė S. Molis. – Vilnius, 1970. – Р. 68–69.
43. ***Влияние** сточных вод на экосистему гидробионтов низовья реки Нямунас, Куршского залива у Литовского побережья Балтийского моря // Изучение Балтийского моря : тезисы докладов. – Рига, 1970. – Р. 34–35.
44. **Краткий** обзор деятельности Прибалтийского бассейнового отделения Ихтиологической комиссии (ПБО ИК) за 1954–1969 г.г. – (Хроника) // Вопросы ихтиологии. – Москва, т. 10, вып. 4 (1970), p. 770–774.
45. **Этапы** комплексного изучения и направленного рыбохозяйственного освоения озер Литвы. – Lent. – Bibliogr.: p. 250–251 (15 pavad.) // Труды Всесоюзного симпозиума по основным проблемам пресноводных озер (25–29 мая 1970 г. [Вильнюс]). – Вильнюс, 1970. – Т. 3, Биология озер, p. 237–251.

1971

46. **Vandenų** panaudojimas žuvininkystei vystyti ir jų kokybės išnaudojimas Lietuvoje / J. Maniukas, J. Virbickas, R. Volskis. – Santr. rus. // Lietuvos

TSR vandenų ištekliai ir jų apsauga nuo išsekimo ir užteršimo : (mokslinės techninės konferencijos, įvykusios 1971 m. spalio 26–27 d., tezės). – Vilnius, 1971. – P. 72–77.

47. Die **Transformierung** der Hydrofauna Litauens im letzten Jahrhundert // Limnologorum conventus, 18 : abstracts of communications : Session in Leningrad, August 19–26, 1971. – Leningrad, 1971. – P. 67.
48. **О преобразовании** фауны рыб водоемов Литвы / Ю. Вирбицкас, И. Манюкас // Материалы XVI конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики, 18–21 мая 1971 года. – Петрозаводск, 1971. – Ч. 1, Лимнология, p. 112–115.

1972

49. **Žuvininkystės** vandenys // Gamta ir žmogus / sudarė J. Stasinas. – Vilnius, 1972. – P. 170–176.
50. **Фауна** рыб внутренних водоемов Литвы и меры по ее преобразованию / Ю. Вирбицкас, И. Манюкас. – Diagr., lent. – Bibliogr.: 9 pavad. // Вопросы разведения рыб и ракообразных в водоемах Литвы. – Вильнюс, 1972. – P. 7–34.

1973

51. *Die **Transformierung** der Hydrofauna Litauens im letzten Jahrhundert / J. Maniukas, J. Virbickas, J. Šeštokas, I. Gasiūnas. – Santr. rus. // Verhandlungen / Internationale Vereinigung für theoretische und angewandte Limnologie. – Leningrad, vol. 18, pt. 3, Congress in USSR, 1971 (1973), p. 1610–1615.
52. **Биологическая** продуктивность Мятяляйских озер / И. Л. Манюкас, М. Василяускене, Э. Жукайте, Р. Ленкайтис, И. Климкайте, Ф. Мартинкенене, Р. Крипайте, Я. Каваляускене, Р. Шулене, К. Янкиявичюс, И. Трайнаускайте, Р. Душаускене-Дуж, С. Мажейкайте, О. Найнайте, А. Григялис, Э. Рауцкис, В. Сукацкас, А. Орлова, Я. Баненене, Г. Балкувене. – Lent. // Продукционнобиологические исследования экосистем пресных вод / под редакцией Г. Г. Винберга. – Минск, 1973. – P. 54–60.
53. **Применение** математического метода для определения запасов рыбы озера Дуся / В. Т. Сукацкас, И. Л. Манюкас, П. Ю. Синявичюс. – Lent. – Santr. liet., angl., rus. – Bibliogr.: 7 pavad. // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 4 (1973), p. 125–133.
54. **Состояние** и пути развития рыбного хозяйства на внутренних водоемах Северо-Запада СССР / И. Л. Манюкас, Р. С. Вольскис // Биоло-

гические исследования на внутренних водоемах Прибалтики : труды XV научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики [Минск, октябрь 1969 г.]. – Минск, 1973. – Р. 175–177.

55. ***Структура** популяций основных видов рыб Каунасского водохранилища / Ю. Манюкас, Р. Кротас, А. Гярулайтис. – Bibliogr.: 4 pavad. // Лимнология Северо-Запада СССР : материалы XVII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики [Таллин, 1973]. – Таллин, 1973. – Т. 1, р. 138–140.

1974

56. **Вступительное** слово при открытии заседания // Материалы VIII заседания межсекционной рабочей группы по проблеме „Исследование продуктивности вида в пределах ареала“ (г. Вильнюс, 1–2. X. 1974 г.). – Вильнюс, 1974. – Р. 3–4.

1975

57. **Įvadas** // Zoologijos ir parazitologijos instituto pasiūlymai gamybinėms organizacijoms : hidrobiologija, ichtiologija ir žuvininkystė. – Vilnius, 1975. – Р. 3–4.
58. **Гидробиологическая** характеристика озер различного термического режима / Э. Жукайте, Р. Ленкайтис, Я. Кавалаяускене, Р. Крипайте, С. Мажейкайте, О. Найнайте, А. Григалис, Г. Балкувене, Я. Баненене, И. Манюкас, А. Орлова, Э. Рауцкис. – Schem. // Основы биопродуктивности внутренних водоемов Прибалтики : материалы XVIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики (11–13 сентября 1975 г.). – Вильнюс, 1975. – Р. 125–131.
59. **Исследования** загрязнений ихтиофауны ртутью / И. Рауба, И. Манюкас, О. Марозене // Основы биопродуктивности внутренних водоемов Прибалтики : материалы XVIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики (11–13 сентября 1975 г.). – Вильнюс, 1975. – Р. 438–440.
60. **О регулировании** промысла леща в заливе Куршю марес / К. С. Гайгалас, И. Л. Манюкас. – Lent. // Основы биопродуктивности внутренних водоемов Прибалтики : материалы XVIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики (11–13 сентября 1975 г.). – Вильнюс, 1975. – Р. 203–205.

1976

61. **Ichtiologija, hidrobiologija** // Tadas Ivanauskas : gyvenimas ir veikla / sudarytojai: R. Budrys, J. Prūsaitė. – Vilnius, 1976. – Р. 59–63.

1977

62. **Математическая** оценка продукции ряпушки. – Lent. – Santr. liet., angl. – Bibliogr.: 5 pavad. // Гидробиологические исследования озер Дуся, Галстас, Шлавантас, Обялия : (комплексные исследования Мятяляйских озер по Международной биологической программе). – Вильнюс, 1977. – Р. 230–238.
63. **Рыбы** и их промысловое значение в озерах Дуся, Обялия, Галстас, Шлавантас / Г. Балкувене, Я. Баненене, И. Манюкас, А. Орлова. – Lent. – Santr. liet., angl. – Bibliogr.: 4 pavad. // Гидробиологические исследования озер Дуся, Галстас, Шлавантас, Обялия : (комплексные исследования Мятяляйских озер по Международной биологической программе). – Вильнюс, 1977. – Р. 166–174.

1978

64. **Žuvys** ir žuvininkystė. – Iliustr., lent. – Santr. rus., vok. – Bibliogr.: 9 pavad. // Kuršių marios / mokslinis redaktorius A. Rainys. – Vilnius, 1978. – [T.] 1, Gamtinės sąlygos ir raida, p. 85–92.
65. **Žuvys** ir žuvininkystė / K. Gaigalas, A. Gerulaitis, R. Krotas, J. Maniukas. – Iliustr., lent. – Santr. rus., vok. // Nemunas. – Vilnius, 1978. – D. 2, Ekotopas, biologija, biocenozės, p. 91–150.
66. **Обобщенные** данные по видам *Vimba vimba* (L.) и *Abramis brama* (L.) за 1977 г. и весну 1978 г. / Р. С. Вольскис, Ю. Л. Манюкас, Я. Акстинене ... [et al.]. – Lent., schem. – Bibliogr.: 11 pavad. // Материалы VII (XV) и VIII(XVI) заседаний рабочей группы по проекту № 86 (18) „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1978. – Р. 31–53. – (Советская национальная программа „Человек и биосфера“).

1979

67. **25-летие** деятельности Прибалтийского бассейнового отделения ихтиологической комиссии МРХ СССР. – Lent. // Изучение и освоение водоемов Прибалтики и Белоруссии : тезисы докладов XX научной конференции в 2-х томах. – Рига, 1979. – Т. 1, p. 3–9.
68. **Комплексные** непрерывные исследования ряда популяций рыба и леща в бассейнах Балтийского, Черного, Каспийского и Азовского морей / М. Брылиньска, Р. С. Вольскис, П. А. Заянчкаускас, З. М. Кулиев, Ю. Л. Манюкас, К. Пастернак, М. С. Попова, Я. Щербовский. – Bibliogr.: 12 pavad. // Материалы IX(XVII) заседания рабочей группы по проекту № 86 (18) „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1979. – Р. 44–47. – (Советская национальная программа „Человек и биосфера“).

69. **Обобщенные** данные по видам *Vimba vimba* (L) и *Abramis brama* (L) за 1975–1978 г.г. и весну 1979 г. / Р. С. Вольскис, Ю. Л. Манюкас, В. Миштаутайте ... [et al.]. – Lent. // Материалы IX(XVII) заседания рабочей группы по проекту № 86 (18) „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1979. – Р. 22–43. – (Советская национальная программа „Человек и биосфера“).
70. **Состояние** запасов и динамика промысла проходных видов рыб в бассейне Куршского залива. – Lent. // Изучение и освоение водоемов Прибалтики и Белоруссии : тезисы докладов XX научной конференции в 2-х томах. – Рига, 1979. – Т. 1, р. 73–77.

1980

71. **Hidrobiologija** // Akademikas Pranciškus Šivickis / sudarytojas V. Petrauskas. – Vilnius, 1980. – P. 35–38.

1981

72. **Kuršių** marių ir Nemuno žemupio užteršimas sunkiaisiais metalais ir jų akumuliacija hidrobiontuose / J. Maniukas, I. Jagminienė, V. Klimašauskienė, S. Ūselytė, V. Valušienė. – Santr. rus. // Baltijos jūros baseino vandenų apsauga ir naudojimas Lietuvos TSR : respublikinės mokslinės-techninės konferencijos pranešimų tezės (Vilnius, 1981 m. gruodžio 16 d.). – Vilnius, 1981. – D. 1, p. 99–101.
73. **О развитии** рыбного хозяйства при комплексном использовании водных ресурсов Литовской ССР. – Santr. liet., angl. // Acta hydrobiologica Lituanica. – Vilnius, vol. 2 (1981), p. 11–15.
74. **О структуре** популяции, биологии и биохимии мизид в Куршском заливе // IV съезд Всесоюзного гидробиологического общества : тезисы докладов (Киев, 1–4 декабря 1981). – Киев, 1981. – Ч. 4, р. 37–38.
75. **Режим** промысла, структура уловов и состояние запасов леща в бассейне Куршского залива / К. С. Гайгалас, И. Л. Манюкас. – Lent. // Рыбное хозяйство. – Москва, № 2 (1981), р. 48–49.

1982

76. **Биологическое** обоснование регулирования рыболовства и рационального использования рыбных запасов в бассейне Куршского залива / К. С. Гайгалас, Ю. Л. Манюкас. – Lent. // Всесоюзная конференция по теории формирования численности и рационального использования стад промысловых рыб : (тезисы докладов, Москва, октябрь 1982 г.). – Москва, 1982. – Р. 111–113.

77. **О добыче** строительных материалов : (по исследованиям) / В. Гудялис, Ю. Манюкас, О. Пустельников, В. Кирлис. – Lent. // Речной транспорт. – Москва, 1982, № 6, р. 6–7.
78. **О нерестовой** популяции леща в авандельте реки Нямунас // Всесоюзная конференция по теории формирования численности и рационального использования стад промысловых рыб : (тезисы докладов, Москва, октябрь 1982 г.). – Москва, 1982. – Р. 214.

1983

79. **Регулирование** рыболовства и состояние запасов рыб в Куршском заливе и низовьях р. Нямунас / К. С. Гайгалас, Ю. Л. Манюкас // Биологические и рыбохозяйственные исследования водоемов Прибалтики : тезисы докладов XXI научной конференции по изучению и освоению водоемов Прибалтики и Белоруссии в 2-х томах (Псков, сентябрь 1983). – Псков, 1983. – Т. 2, р. 15–20.
80. **Состояние** запасов и вылова промысловых рыб в бассейне Куршского залива / И. Манюкас, К. Гайгалас. – Lent. // Биогеохимия Куршского залива : сборник статей. – Вильнюс, 1983. – Р. 63–65.
81. **Структура** популяции леща в нерестовый период в авандельте реки Нямунас / Ю. Л. Манюкас, К. С. Гайгалас // Биологические и рыбохозяйственные исследования водоемов Прибалтики : тезисы докладов XXI научной конференции. – Псков, 1983. – Т. 2, р. 83–86.

1985

82. **Гидробиологические** исследования в Литве / А. И. Григялис, Ю. Л. Манюкас. – Bibliogr.: 40 pavad. // Гидробиологические исследования в СССР. – Москва, 1985. – Р. 24–29.
83. **К 30-летию** деятельности Прибалтийского бассейнового отделения ихтиологической комиссии МРХ СССР (1954–1984 гг.) // Вопросы ихтиологии. – Москва, т. 25, вып. 3 (1985), р. 525–526.
84. **Обобщенные** результатов многолетних исследований *Vimba vimba* L. и *Abramis brama* L. в пределах их ареалов / Р. С. Вольскис, Ю. Л. Манюкас, В. Миштаутайте (Валушене) ... [et al.]. – Lent., schem. – Bibliogr.: 37 pavad. // Материалы 15 (23) заседания рабочей группы по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1985. – Р. 26–81. – (Международная программа ЮНЕСКО „Человек и биосфера“).

1986

85. **Результаты** исследования рыбака, леща, плотвы, окуня и щуки в разных водоемах на протяжении их ареалов / Р. С. Вольскис, Р. А. Бар-

каускас, Ю. Л. Манюкас, Р. Т. Репечка ... [et al.]. – Lent., schem. – Santr. angl. – Bibliogr.: 24 pavad. // Материалы 16(24) заседания рабочей группы проекта № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“ советского комитета по программе ЮНЕСКО „Человек и биосфера“. – Вильнюс, 1986. – Р. 33–72.

1987

86. **Обобщение** результатов многолетних исследований *Vimba vimba* L. и *Abramis brama* L. в пределах их ареалов / Р. С. Вольскис, Ю. Л. Манюкас, В. Миштаутайте (Валушене), Я. Акстинене, Р. А. Баркаускас, Р. А. Грикенис, А. Гудайтис, В. Ю. Жилиюкас, В. Р. Жилиукене, Б. Каминскене, Л. А. Лазаускене ... [et al.]. – Graf., lent. – Santr. angl. – Bibliogr.: 23 pavad. // Материалы 17 (25) заседания рабочей группы проекта № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“ советского комитета по программе ЮНЕСКО „Человек и биосфера“. – Вильнюс, 1987. – Р. 24–47.
87. **Состояние** запасов нерестового стада леща Куршского залива в 1985–1986 г.г. – Lent. // Биологические ресурсы водоемов бассейна Балтийского моря : (материалы 22 научной конференции по изучению водоемов Прибалтики). – Вильнюс, 1987. – Р. 118–119.

1988

88. **Результаты** исследования леща, плотвы, окуня, щуки, карася, линя, язя и сиговых в разных водоемах на протяжении их ареалов / Р. С. Вольскис, Р. А. Грикенис, Ю. Л. Манюкас ... [et al.]. – Diag., graf., schem. – Santr. angl. – Bibliogr.: 18 pavad. // Материалы 3 координационного совещания представителей национальных комитетов МАБ социалистических стран и 18 (26) заседания рабочей группы проекта № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“ советского комитета по программе ЮНЕСКО „Человек и биосфера“. – Вильнюс, 1988. – Р. 35–67.

1989

89. **Биология** атлантической финты *Alosa fallax fallax* в Куршском заливе. – Lent. – Bibliogr.: 8 pavad. // Вопросы ихтиологии. – Москва, т. 29, вып. 5 (1989), p. 866–869.

1990

90. **Baltijos jūros priekrantės ir Kuršių marių žuvų išteklių, jų apsauga ir panaudojimas.** – Santr. rus., angl. – Bibliogr.: 9 pavad. // Geografijos metraštis. – Vilnius, t. 25/26 (1989/1990), p. 158–165.

1991

91. **Биохарактеристика** нерестового стада леща залива Куршю-Марес в авандельте р. Нямунас. – Lent. – Santr. liet., angl., rus. – Bibliogr.: 14 pavad. // Ekologija. – Vilnius, Nr. 3 (1991), p. 50–57.

III. Mokslo populiarinimo straipsniai

1934

92. **Valgykime** žuvis. – Lent. – Parašas: J. M-kas // Žemaičių prietelius. – Telšiai, 1934, rugs. 9 (Nr. 36), p. 2.
93. **Vasarą** Šventosios uoste : (biologo įspūdžiai) // Lietuvos aidas. – Kaunas, 1934, liep. 11 (Nr. 155), p. 3.

1935

94. **Kaip** paruošiamos menkės vartojimui. – Parašas: J. M-kas // Žemaičių prietelius. – Telšiai, 1935, saus. 13 (Nr. 2), p. 4.

1937

95. **Ar šuo** nosim savo namus randa. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 35/36, p. 653.
96. **Gamtos** mokslų evoliucija. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 7, p. 165; Nr. 10, p. 237.
97. **Gyvulių** instinkto mįslė. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 12, p. 284; Nr. 13/14, p. 318.
98. **Gyvulių** kraujo grupės. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 6, p. 143.
99. **Hormonai**. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 25/26, p. 534; Nr. 27/28, p. 559; Nr. 29/30, p. 581; Nr. 31/32, 607.
100. **Kovoje** su mirtimi. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 45, p. 845.

Rašoma apie A. Karelio eksperimentus gyvenimo trukmei pailginti.

101. **Menas** pasiilsėti ir atsinaujinti. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 21/22, p. 486; Nr. 23/24, p. 511.

Pagal dr. G. Venzmerio metodą.

102. **Musių** lervos gydo žaizdas. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 16, p. 366.

103. **Nauji** metodai energijai organizme pakelti. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 20, p. 463.
104. **Nauji** patyrimai gyvulių embriologijoje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 39, p. 702; Nr. 40, p. 725.
105. **Organizmų** atsparumas karščiui ir šalčiui. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 46, p. 870.
106. **Poveikis** vienų augalų kitiems (alelopatija). – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 52, p. 998.
107. **Santūrumas** ir badavimas. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 9, p. 214.
108. **Skrudėlės** – užkertančios civilizacijai kelią. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 17, p. 390.
109. **Šunų** uoslės jautrumas ir ribos. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 8, p. 190.
110. **Tikslingumas** gyvoje gamtoje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 43, p. 798.
111. **Ultravioletiniai** spinduliai praktikoje ir biologijoje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 47, p. 891; Nr. 49, p. 942.
112. **Užkrečiamųjų** ligų sukėlėjų tyrimai. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1937, Nr. 42, p. 772.

1938

113. **Alkoholis** kraujuje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 18, p. 429.
114. **Amerikoje** skelbiamas karas skėriams. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 20, p. 478.
115. **Ar gyvuliai** mato spalvas? – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 5, p. 134; Nr. 6, p. 156.
116. **Ar yra** ribos tarp gyvosios ir negyvosios gamtos? – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 48, p. 925; Nr. 49, p. 949.
117. **Atsiveria** naujas pasaulis... – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 41, p. 782.
Apie elektroninio mikroskopo svarbą biologijoje.
118. **Bakterijos** vandeny. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 13, p. 325.
119. **Dieviškoji** proporcija gamtoje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 10, p. 253; Nr. 11, p. 279–280; Nr. 12, p. 300.

120. **Gamtovaizdžio** harmonija. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 45, p. 851.
121. **Maistas** ir dantys. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 4, p. 107.
122. **Mūsų** gegutė. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 25/26, p. 564.
123. **Naudingosios** organizmų bakterijos. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 3, p. 85.
124. **Snukio** ir nagų liga. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1938, Nr. 5, p. 134–135.

1939

125. **Amerikiečių** mokslininkų nuopelnai biologijai. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 23/24, p. 501–502; Nr. 27/28, p. 549–550.
126. **Bakterijos**, gyvenančios ant žuvų ir lede. – Parašas: J. M. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 3, p. 69.
127. **Gyvybė** atmosferoje. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 3, p. 68–69.
128. **Gyvybė** stratosferoje ir jūrų gelmėse. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 16, p. 360; Nr. 19, p. 429–430.
129. **Kas** visiems žinotina apie kraują. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 10, p. 237; Nr. 11, p. 241–242; Nr. 12, p. 286.
130. **Mokslo** laimėjimai, 1938. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 4, p. 95; Nr. 5, p. 115–116.
131. **Nuostabi** smegenų priedėlio veikla. – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 8, p. 188.
132. **Tempora** mutantur et nos mutamur in illis... – (Mokslas) // Naujoji Romuva. – Kaunas, 1939, Nr. 50, p. 936.
Apie metų kaitą ir jos įtaką žmogaus organizmui.

1945

133. **I. V. Mičiurinas** : (jo mirties 10 metų sukaktuvėms paminėti). – Portr. // Tiesa. – Vilnius, 1945, birž. 7 (Nr. 130), p. 4.
134. **Lui Pasteras** : (mirties 50 metų sukaktuvių proga) // Tiesa. – Vilnius, 1945, spal. 5 (Nr. 233), p. 2.
135. **Reikia** įsteigti Lietuvoje hidrobiologines stotis // Tiesa. – Vilnius, 1945, gruod. 8 (Nr. 285), p. 6.

1947

136. **Moksliniai** laimėjimai tarybinėje histologijoje // Tiesa. – Vilnius, 1947, rugpj. 7 (Nr. 184), p. 4.

1950

137. **Ar yra** gamtoje sirenų? – Iliustr. // Komjaunimo tiesa. – Vilnius, 1950, birž. 9 (Nr. 113), p. 2.

1951

138. **Kuršių** marių žuvininkystės pagerinimo klausimu / J. Maniukas, R. Krotas // Tiesa. – Vilnius, 1951, bal. 10 (Nr. 84), p. 3.

1952

139. **Kuršių** marios. – (Pažinkime gimtąjį kraštą) // Tiesa. – Vilnius, 1952, birž. 8 (Nr. 135), p. 4.
140. **Žuvininkystė** kolūkių tvenkiniuose // Tiesa. – Vilnius, 1952, geg. 15 (Nr. 114), p. 3.

1953

141. **Kuršių** marių lobis // Švyturys. – Vilnius, 1953, Nr. 10, p. 14.
Apie Kuršių marių žuvingumą.
142. **Žuvininkystė** kolūkių tvenkiniuose. – Iliustr. // Gamtos kalendorius, 1953. – Vilnius, 1953. – P. 89–94.

1954

143. **Ungurys**. – Iliustr. // Švyturys. – Vilnius, 1954, Nr. 20, p. 20.
144. **Žuvininkystės** išvystymo ir žvejybos racionalizavimas ežeruose // Tiesa. – Vilnius, 1954, spal. 15 (Nr. 245), p. 3.

1958

145. **Dėl** žuvininkystės padėties Kuršių mariose // Tiesa. – Vilnius, 1958, bal. 16 (Nr. 90), p. 2
146. **Igyjamų** požymių bei savybių paveldimumas. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – Vilnius, 1958, Nr. 8., p. 5–8.
147. **Sazanas** Kuršių mariose // Tiesa. – Vilnius, 1958, gruod. 11 (Nr. 290), p. 4.
Apie pramoninės žvejybos organizavimą Kuršių mariose.

1960

148. **Kauno** jūros kompleksiniai tyrimai // Kauno tiesa. – Kaunas, 1960, geg. 21 (Nr. 120), p. 5.
Lietuvos MA Zoologijos ir parazitologijos instituto Hidrobiologijos sektoriaus mokslinės ekspedicijos vykdytų tyrimų apžvalga.
149. **Simbiozė** gyvūnijos pasaulyje. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – Vilnius, 1960, Nr. 1, p. 7–9.

1961

150. **Mokslas** liaudies gerovei. – Iliustr. // Tiesa. – Vilnius, 1961, saus. 17 (Nr. 14), p. 3.
Apie Lietuvos vandens telkinių kompleksinius tyrimus.
151. **Netrukdykime** žuvims neršti // Mokslas ir gyvenimas. – Vilnius, 1961, Nr. 4, p. 32.
152. **Žuvų** neršto apsauga / J. Maniukas, D. Micūra // Mūsų girios. – Vilnius, 1961, Nr. 4, p. 43–44.

1962

153. **Ichtiofaunos** formavimas Kauno mariose. – Iliustr. // Mūsų girios. – Vilnius, 1962, Nr. 8, p. 22–25.
154. **Pranciškui** Šivickiui 80 metų / J. Maniukas, J. Kazlauskas. – Portr. // Tiesa. – Vilnius, 1962, rugs. 30 (Nr. 231), p. 3.

1964

155. **Беспокоится** нужно сегодня : берега Куршю мариос и Балтийского моря должны оставаться чистыми / Г. Лаумянскас, И. Манюкас, И. Штаркас // Советская Литва. – Вильнюс, 1964, 19 мая (№ 115), p. 3.

1965

156. **Apie** mūsų šalies jūras. – Rec. kn.: Зенкевич Л. А. Биология морей СССР. Москва : Изд-во Академии наук СССР, 1963 // Tiesa. – Vilnius, 1965, spal. 6 (Nr. 235), p. 4.

1966

157. **Ar mūsų** ežerai žuvingi? : [pokalbis su J. Maniuku / kalbėjosi] V. Saulis // Valstiečių laikraštis. – Vilnius, 1966, rugpj. 19 (Nr. 99), p. 4.
158. **Kaip** savo klėtyje. – Lent. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1966, Nr. 10, p. 17.
Apie racionalios žuvininkystės organizavimą Lietuvos ežeruose.

1967

159. **Akademikui** Pranciškui Šivickiui 85 metai. – Iliustr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1967, Nr. 10, p. 8.
160. **Mėlynųjų** plotų tyrinėjimai // Tiesa. – Vilnius, 1967, rugpj. 30 (Nr. 202), p. 2.
Apie vidaus vandenų žuvų išteklius.

1968

161. **Gyvybės** ratas // Valstiečių laikraštis. – Vilnius, 1968, lapkr. 5 (Nr. 133), p. 3.
Apie tarptautinės biologinės programos vykdymą respublikos vandenyse.
162. **Lydeka** prašo užtarimo // Tiesa. – 1968, rugs. 17 (Nr. 218), p. 2.
Apie žuvininkystės vystymą Kauno mariose.

1970

163. **Gyvybės** versmė : pranešimas, skaitytas konferencijoje „Fauna ir kraštovaizdis“ // Mūsų gamta. – Vilnius, 1970, Nr. 1, p. 9–10.
164. **Zoologija** // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1970. – T. 3, p. 851–853.
165. **Žuvininkystė**. – Iliustr., lent. // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1970. – T. 3, p. 939–940.
166. **Žuvis**. – Lent. // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1970. – T. 3, p. 941–944.

1971

167. **Dar** kartą dėl ežerų : kita nuomonė / K. Bieliukas, J. Maniukas, J. Virbickas. – Atsiliepiamas į str.: Garunkštis A. Ežerai, ežerai ... // Tiesa. – Vilnius, 1970, lapkr. 19 (Nr. 270) // Tiesa. – Vilnius, 1971, kovo 2 (Nr. 51), p. 4.

1973

168. **Vanduo** vandeniui nelygus. – Iliustr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1973, Nr. 5, p. 12–13.
Apie vandens ūkio tvarkymo uždavinius.

1974

169. **Dusios** ežerui reikia pagelbėti : augalija kelia pavojų / I. Gasiūnas, J. Maniukas // Tiesa. – Vilnius, 1974, birž. 19 (Nr. 142), p. 2.

1976

170. **Kur** trumpa, ten trūksta. – Atsiliepiamas į str.: Sinevičius P., Janėnas L. Ne vien gamtos dovana // Valstiečių laikraštis. 1976, liep. 8 (Nr. 81) // Valstiečių laikraštis. – Vilnius, 1976, gruod. 2 (Nr. 144), p. 2.

Dėl žuvininkystės ūkio intensyvinimo vidaus vandenyse.

171. **Racionali** žuvininkystė ežeruose // Mūsų gamta. – Vilnius, 1976, Nr. 12, p. 14.

1977

172. **Kaip** laikaisi, karšiuk, lydekaite, kuoja?... : [pokalbis su J. Maniuku / kalbėjosi] V. Lomsargis // Komjaunimo tiesa. – Vilnius, 1977, rugpj. 6 (Nr. 153), p. 4.

Pokalbis su J. Maniuku apie ichtiologijos problemas, vidaus vandenų žuvininkystę.

1978

173. **Hidrobiologija** // Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1978. – T. 4, p. 334–335.

174. **Ichtiologija** // Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1978. – T. 4, p. 393.

1981

175. **Kaip** buvo atkuriamą žuvininkystė Tarybų šalyje // Gyvoji gamta ir jos apsauga / ats. redaktorius Dz. Apalia. – Vilnius, 1981. – P. 14–22.

1985

176. **Ką sugauname** Baltijoje ir Kuršių mariose. – Iliustr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1985, Nr. 8, p. 22.

177. **Mūsų** perplės. – Iliustr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1985, Nr. 12, p. 12.

1986

178. **Alkoholis** – žmogaus sveikatos ir gerovės priešas. – Iliustr. // Blaivybė, 1986 : visuomeninis literatūrinis almanachas. – Vilnius, 1986. – P. 89–90.

179. **Hidrobiologija** // Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1986. – T. 2, p. 28.

180. **Ichtiologija** // Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1986. – T. 2, p. 38.

1987

181. **Baltijos** jūros problemos respublikos mokslininkų darbuose / A. Gaigalas, M. Kabailienė, J. Maniukas. – Iliustr. // Mokslas ir gyvenimas. – Vilnius, 1987, Nr. 8, p. 24–25.

1988

182. **Baltijos** jūros problemos / A. Gaigalas, M. Kabailienė, J. Maniukas. – Iliustr. // Lietuvos žvejys. – Klaipėda, 1988, rugpj. 20 (Nr. 34), p. 10.
Mokslinių leidinių apie Baltijos jūrą apžvalga.
183. **Marių** laiko tėkmė // Mūsų gamta. – Vilnius, 1988, Nr. 2, p. 10.
Apie žuvininkystę Kuršių mariose.
184. **Žuvys** / R. Krotas, J. Maniukas, J. Virbickas // Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1988. – T. 4, p. 692–693.

1989

185. **Kuršių** marių karšiai. – Graf. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1989, Nr. 11, p. 25–26.

2004

186. **Apie** Ipolito Gasiūno hidrobiologinius darbus // Biologas Ipolitas Gasiūnas (1902–1975) / sudarė A. Jakimavičius. – Vilnius, 2004. – P. 41–44.

IV. Leidinių redaktorius, redakcinių kolegijų narys, recenzentas, konsultantas

1954

187. **Dabartinės** lietuvių kalbos žodynas : apie 45000 žodžių / Lietuvos TSR mokslų akademija. Lietuvių kalbos ir literatūros institutas ; redakcinė kolegija: J. Balčikonis, K. Korsakas, B. A. Larinas ... [et al.] ; [konsultantai: P. Brazdžiūnas, J. Bulavas ... J. Maniukas ... [et al.]. – Vilnius : Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1954. – 990 p.
188. **Lietuvos** TSR mokslų akademijos Biologijos instituto darbai. – Vilnius : Valstybinė politinės ir moksl. lit. l-kla, 1954–1958.
- T. 2 / redakcinė kolegija: M. Valius, J. Dagys (ats. redaktorius), T. Ivanauskas, K. Grybauskas, J. Maniukas, A. Minkevičius. – 1954. – 285 p. : iliustr., lent. – Santr. liet., rus. – Bibliogr. str. gale.
- T. 3 / redakcinė kolegija: K. Jankevičius (vyr. redaktorius), T. Ivanauskas, J. Dagys (ats. redaktorius), A. Minkevičius, J. Maniukas, J. Mazelaitis. – 1958. – 352 p. : graf., iliustr., lent. – Santr. liet., rus. – Bibliogr. str. gale.

1958

189. **VI научная конференция** по изучению водоемов Прибалтики : тезисы докладов, 14–18 апреля 1958 г. / Академия наук Литовской ССР. Институт биологии ; редакционная коллегия: А. Гедиминас, И. Манюкас, Б. Багджюс. – Вильнюс, 1958. – 120 p.

1959

190. **Куршю марес** = Kuršių marios = Kurisches Haff : итоги комплексного исследования / Академия наук Литовской ССР. Институт биологии ; редакционная коллегия: К. Янкавичюс (главный редактор), И. Гасюнас, А. Гедиминас, В. Гуделис, А. Кублицкас, И. Манюкас. – Вильнюс, 1959. – 545 p. : iliustr., lent., schem., žml. – Bibliogr. str. gale.

1964

191. **Dūkšto ežerų hidrobiologiniai tyrimai** = Гидробиологические исследования Дукштасских озер / Lietuvos TSR mokslų akademijos Zoologijos ir parazitologijos institutas ; redakcinė kolegija: B. Bagdžius (ats. redaktorius), J. Cukerzis, J. Lapinskaitė, J. Maniukas. – Vilnius, 1964. – 146 p. : iliustr., lent., schem. – Santr. liet., rus. – Bibliogr. str. gale.

1968

192. **Гидробиологические** и ихтиологические исследования внутренних водоемов Прибалтики : труды XII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики, Вильнюс, 22–24 сентября 1965 г. / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии, Прибалтийское бассейновое отделение ихтиологической комиссии Министерства рыбного хозяйства СССР ; редакционная коллегия: И. Л. Манюкас, Р. А. Кротас, Я. А. Прусайте. – Вильнюс : Минтис, 1968. – 239 p. : graf., iliustr., lent. – Bibliogr. str. gale.

1970

193. **Биология** и промысловое значение рыбцов (*Vimba*) Европы = Europos žiobrio (*Vimba*) biologija ir verslinė reikšmė = Biology and fisheries of *Vimba* in Europe / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии, Академия наук СССР. Советский национальный комитет по Международной биологической программе, Министерство рыбного хозяйства СССР. Ихтиологическая комиссия ; редколлегия: П. Заянчкаускас (председатель), Р. Вольскис (ответственный редактор), В. Петраускас (редактор), члены: И. Велдре, Н. Н. Дислер, И. Манюкас, М. К. Ярошенко. – Вильнюс : Минтис, 1970. – 516 p. : graf., iliustr., lent., schem. – Santr. angl. – Bibliogr. skyrių gale.

194. **Труды** Всесоюзного симпозиума по основным проблемам пресноводных озёр = Visasąjunginio simpoziumo pagrindinėms gėlavandenių ežerų problemoms aptarti darbai = Berichte des für die Hauptfragen der Süßwasserseen gewidmeten Allunions-symposiums (25–29 мая 1970 г. [Вильнюс]) / Институт зоологии и паразитологии и Отдел географии АН Лит. ССР, Вильнюсский госуниверситет им. В. Капсукаса ... [et al.] ; председатель организационного комитета: К. К. Белюкас, А. С. Бердичевский, Б. Б. Богословский ... [et al.]. – Вильнюс, 1970.
- Т. 1, Режим озёр = Ežerų režimas = Seenregime / редактор Ю. Л. Манюкас ... [et al.]. – 345 p. : lent., schem. – Bibliogr. str. gale.
- Т. 2, История озёр = Ežerų raida = Seengeschichte / редактор Ю. Л. Манюкас ... [et al.]. – 345 p. : lent., schem. – Bibliogr. str. gale.
- Т. 3, Биология озёр = Ežerų biologija = Seenbiologie / редактор Ю. Л. Манюкас ... [et al.]. – 345 p. : lent., schem. – Bibliogr. str. gale.
195. Цукерзис Я. Биология широкопалого рака (*Astus astus* L.) / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии ; ответственный редактор И. Л. Манюкас. – Вильнюс : Минтис, 1970. – 203 p. : iliustr., lent., schem. – Santr. liet., angl. – Bibliogr.: p. 179–196 (528 pavad.).

1972

196. Вопросы разведения рыб и ракообразных в водоемах Литвы = On the breeding of fish and crustaceans-like organisms in the water bodies of Lithuania / Институт зоологии и паразитологии Академии наук Литовской ССР ; редакционная коллегия: А. Аукштикальнене (редактор), Ю. Вирбицкас (ответственный редактор), И. Манюкас (председатель), Я. Цукерзис. – Вильнюс : Минтис, 1972. – 243 p. : iliustr., lent., schem. – Bibliogr. str. gale.
197. **Методики** исследования продуктивности видов рыб в пределах их ареалов = Methods of investigating the productivity of fish species within their areas = Žuvų rūšių produktyvumo tyrimo jų arealų ribose metodikos : (материалы к II совещанию по изучению биологии и промысла рыб в пределах ареала, Вильнюс, 4–6 октября 1972 г.) / Академия наук СССР. Советский национальный комитет по Международной биологической программе, Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии ; организационный комитет: Ю. А. Абдурахманов, О. Н. Бауер, Б. Е. Быховский, Р. С. Вольскис (заместитель председателя), П. А. Заянчкаускас (председатель), Ю. Л. Манюкас, Г. Г. Маркевичюте (секретарь) ; ответственный редактор Р. Вольскис ;

редактор В. Петраускас. – Вильнюс, 1972. – 198 p. : lent. – Pranešimai angl., rus. – Bibliogr. pranešimų gale.

1973

198. **Вольскис Р. С.** Продуктивность вида и ее исследование в пределах ареала = Rūšies produktyvumas ir jo tyrimas areale = Productivity of species and research upon it in the area : (на примере представителей семейства карповых) / [ответственный редактор И. Манюкас]. – Вильнюс : Минтис, 1973. – 158 p. : lent. schem. – Santr. liet., angl. – Bibliogr.: p. 137–149 (280 pavad.).

1974

199. **Биология** и промысел судака в водоемах Литвы = Sterko biologija ir verslas Lietuvos vandenyse = Biology and fishery of the pike-perch in the water bodies of Lithuania / Ю. Вирбицкас, А. Гярулайтис, Д. Мисюнене, Д. Синявичене ; Институт зоологии и паразитологии Академии наук Литовской ССР ; редакционная коллегия: Ю. Вирбицкас (ответственный редактор), И. Манюкас (председатель), А. Печюкенас. – Вильнюс : Минтис, 1974. – 275, [4] p. : graf., iliustr, lent. – Santr. liet., angl. – Bibliogr.: p. 259–263 (112 pavad.).

1975

- Lietuvos ežerų hidrobiologiniai tyrimai** = Гидробиологические исследования озер Литвы = Hydrobiological researches in the Lithuanian lakes / [E. Žukaitė, O. Nainaitė, B. Gaivenis, I. Šarkinienė, I. Trainauskaitė, T. Kiselytė, A. Grigelis, G. Balkuvienė, J. Banionienė, A. Orlova, J. Virbickas] ; Lietuvos TSR mokslų akademijos Zoologijos ir parazitologijos institutas ; redakcinė kolegija: A. Grigelis, J. Maniukas (pirmininkas), A. Orlova, J. Virbickas (ats. redaktorius), E. Žukaitė. – Žr. Nr. 4.
200. **Zoologijos** ir parazitologijos instituto pasiūlymai gamybinėms organizacijoms : hidrobiologija, ichtiologija ir žuvininkystė / Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; atsakingas redaktorius J. Maniukas. – Vilnius, 1975. – 33 p.
201. **Основы** биопродуктивности внутренних водоемов Прибалтики : материалы XVIII научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики (11–13 сентября 1975 г.) / Институт зоологии и паразитологии Академии наук Литовской ССР, Прибалтийское бассейновое отделение ихтиологической комиссии Министерства рыбного хозяйства СССР ; редакционная коллегия: Ю. Вирбицкас, Р. Кротас, И. Манюкас (ответственный редактор). – Вильнюс, 1975. – 474 p. : lent., schem.

1976

202. **Lietuviškoji** tarybinė enciklopedija / vyriausioji enciklopedijų redakcija: J. Zinkus (vyriausiasis redaktorius), V. Kvietkauskas, A. Trakymas ... [et al.] ; mokslinė redakcinė taryba: J. Aničas, V. Areška, A. Barkauskas ... [et al.]. – Vilnius : Mokslas. – 1976–1985.
- T. 1 / moksliniai konsultantai: S. Biziulevičius, P. Bluzmanas, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1976. – 640 p : iliustr., lent., žml.
- T. 2 / moksliniai konsultantai: S. Biziulevičius, P. Bluzmanas, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1977. – 639 p : iliustr., lent., žml.
- T. 3 / moksliniai konsultantai: S. Biziulevičius, P. Bluzmanas, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1978. – 640 p. : iliustr., lent., žml.
- T. 5 / moksliniai konsultantai: S. Biziulevičius, P. Bluzmanas, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1979. – 640 p. : iliustr., lent., žml.
- T. 7 / moksliniai konsultantai: S. Biziulevičius, P. Bluzmanas, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1981. – 640 p. : iliustr., lent., žml.
- T. 12 / moksliniai konsultantai: A. Bagdonas, S. Biziulevičius, ... J. Maniukas ... [et al.]. – 1984. – 635 p. : iliustr., lent., žml.
203. **Рыбец** = Žiobris = Vimba : (комплексные исследования в нескольких точках ареала) / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии, Академия наук СССР. Советская национальная программа „Человек и биосфера“ ; редколлегия: П. А. Заянчкаускас (председатель), Р. С. Вольскис (ответственный редактор), члены: А. М. Божко, Е. А. Веселов, И. Л. Манюкас, А. Н. Паюсова. – Вильнюс : Мокслас, 1976. – 235 p. : graf., lent. – Santr. angl. – Bibliogr. str. gale.

1977

204. **Nemunas** / Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; redakcinė kolegija: J. Maniukas (vyriausiasis redaktorius), A. Basalykas, R. Darškus, K. Jankevičius, R. Krotas, P. Zajančkauskas. – Vilnius : Mokslas, 1977–1978.
- D. 1, Istorija, hidrologija, ūkinė reikšmė. – 1977. – 123 p., [16] iliustr. lap. : diagr., iliustr., žml. – Santr. rus., vok. – Bibliogr.: p. 120–122 (80 pavad.).
Rec.: Laurušienė D. // Naujos knygos. – 1978, Nr. 3, p. 16–17.
- D. 2, Ekotopas, biologija, biocenozės. – 1978. – 200 p., [8] iliustr. lap. : diagr., iliustr., žml. – Santr. rus., vok. – Bibliogr.: p. 191–199 (258 pavad.).
205. **Гидробиологические** исследования озер Дуся, Галстас, Шлавантас, Обялия = Dusios, Galsto, Šlavanto ir Obelijos ežerų hidrobiologiniai tyrimai = Hydrobiological investigations of lakes Dusia, Galstas, Šlavantas

and Obelija : (комплексные исследования Мятяляйских озер по Международной биологической программе) / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии, Институт ботаники ; редакционная коллегия: А. Григалис (ответственный редактор), А. Кублицкас, И. Манюкас (председатель), В. Сукацкас, К. Янкавичюс. – Вильнюс, 1977. – 267 p. : lent., schem. – Santr. liet., angl. – Bibliogr. straipsnių gale.

1979

206. **Биология** речных раков водоемов Литвы = Lietuvos vandenų upinių vėžių biologija = The biology of the crayfish of the Lithuanian inner waters / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии ; редакционная коллегия: Г. И. Мацкявичене (ответственный редактор), Я. М. Цукерзис (председатель), И. А. Шяштокас, Е. А. Тамкявичене ; рецензенты: А. Кублицкас, [С. Янкаускас, И. Манюкас, А. Печюкенас]. – Вильнюс : Мокслас, 1979. – 142, [4] p. : iliustr., lent., schem. – Santr. liet., angl. – Bibliogr. str. gale.

1984

207. **Подуст** : (обобщение результатов исследований в пределах ареала) / Академия наук Литовской ССР. Институт зоологии и паразитологии, Советский комитет по программе ЮНЕСКО „Человек и биосфера“. Проект „Вид и его продуктивность в ареале“ ; редколлегия: В. Контримавичюс (председатель), Р. Вольскис (ответственный редактор), А. Аукштикальнене (редактор), И. Манюкас, Э. Милерене, В. Станкявичюс, В. Сукацкас. – Вильнюс : Мокслас, 1984. – 138 p. : iliustr., lent. – Bibliogr. str. gale.

V. Vertėjas, disertacijos vadovas

1959

208. **Darvinas Č.** Rūšių atsiradimas natūralios atrankos būdu / iš anglų kalbos vertė: K. Bėčius, J. Dagys, M. Natkevičaitė-Ivanauskienė, J. Maniukas, P. Mantvydas, V. Povilaitis ; vertimą redagavo V. Kauneckas. – Vilnius : Valsstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1959. – 589 p. : iliustr., portr. – Rodyklė: p. 565–586.

1968

209. **Вирбицкас И. Б.** Линь в водоемах Литвы : (среда обитания, биология и перспективы разведения) : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата биологических наук, 105. Гидробиология / Вильнюсский государственный университет им. В. Капсукаса ; научный руководитель И. Л. Манюкас ; официальные оппоненты: Т. Иванаускас, А. Кублицкас. – Вильнюс, 1968. – 16 p. : schem. – Aut. darbų sąrašas: p. [18] (8 pavad.).

VI. Užsakomieji darbai 1959–1973

1959

210. Nemuno biologiniai tyrimai ryšium su hidrostatyba : (būsimosios Kauno HES vandens saugyklos zonoje) / vykdytojai: J. Maniukas, I. Gasiūnas, A. Kublickas, O. Pečiulienė, R. Jurevičius, S. Ūselytė.

1963

211. Lietuvos TSR svarbiausių vandens baseinų produktyvumo padidینimo pagrindinių krypčių perspektyvos iki 1980 m. nustatymas / J. Maniukas, B. Bagdžius, I. Gasiūnas, A. Gerulaitis, J. Bružinskas, V. Sukackas.

1964

212. Verslinių žuvų išteklų Kuršių mariose nustatymas 1964 m. ir jų 1965 m. sugavimo plano patikslinimas / J. Maniukas, R. Krotas, A. Gerulaitis, V. Mištautaitė.

1965

213. **Kauno** HES vandens saugyklos ir Kuršių marių hidrobiontų aplinkos formavimosi, tarpusavio ryšių, jų rūšinės sudėties ir biologijos tyrimai / J. Maniukas, R. Krotas, I. Gasiūnas, A. Gerulaitis, K. Gaigalas, A. Vaškevičiūtė, S. Ūselytė, V. Mištautaitė.

1966

214. **Ežerų** hidrobiologiniai tyrimai ir žuvų bei kitų vandens resursų racionalaus panaudojimo moksliniai pagrindai / J. Maniukas, R. Volskis, A. Orlova, E. Žukaitė, B. Gaivenis, O. Nainaitė, G. Balkuvienė, J. Banionienė, A. Katkus.
215. **Perspektyvinis** žuvininkystės ūkio organizavimas 7 Žeimenos ir Šventosios upių baseinų ežeruose / J. Maniukas, A. Orlova, E. Žukaitė, O. Nainaitė, T. Kiselytė, G. Balkuvienė.

216. **Skirvytės** nuotėkio reguliavimo biologinis pagrindimas / J. Maniukas, K. Gaigalas.
217. **Žūklės** Kuršių mariose reguliavimo biologinis pagrindimas / J. Maniukas, K. Gaigalas, A. Gerulaitis.

1967–1969

218. **Verslinių** ežerų, kuriuose lėtai auga karšiai, racionalus naudojimas / atsakingas vykdytojas J. Maniukas ; vykdytoja A. Orlova.

1967–1973

219. **Kauno** marių žuvų biologijos, ekologijos, populiacijų struktūros ir išteklių tyrimai / atsakingas vykdytojas J. Maniukas ; vykdytojai: R. Krotas, A. Gerulaitis.

1968

220. **Dusios** ežero ichtiofaunos kryptingos rekonstrukcijos ir jo produktyvumo padidinimo biologinis pagrindimas / J. Maniukas, J. Banionienė, B. Gaivenis, E. Žukaitė, O. Nainaitė, A. Grigelis, A. Orlova, G. Balkuvienė, P. Sinevičius, A. Katkus, E. Rauckis.

1969

221. **Optimalaus** vandens režimo nustatymas Nemuno žemupio vasariniuose polderiuose, tenkinant žemės ūkio ir žuvininkystės reikalavimus / J. Maniukas.

1970

222. **Kuršių** marių ir Baltijos jūros pakraščių sanitariniai-higieniniai tyrimai, užteršimo poveikio žuvų ištekliais išaiškinimas ir rekomendacijų užteršimui sumažinti parengimas / J. Maniukas, J. Biveinis, S. Ūselytė, I. Gasiūnas, I. Gazdziauskaitė, A. Gerulaitis, R. Krotas.
223. **Kuršių** marių ir Kauno HE vandens apsaugos žuvų biologijos ir jų mitybinių organizmų tyrimas, teorinių pagrindų ir metodų žuvų atsargoms racionaliai eksploatuoti nustatymas / J. Maniukas, K. Gaigalas, R. Krotas, Z. Skirkevičienė, V. Mištautaitė, A. Gerulaitis.

VII. Literatūra apie Juozą Maniuką

1955

224. Biologijos institute. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija B. – Vilnius, t. 1 (1955), p. 91–92.

Instituto Mokslinės tarybos išplėstinės sesijos apžvalga su informacija apie J. Maniuko pranešimą.

1956

225. **Biologijos** institute. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija B. – Vilnius, t. 1 (1956), p. 116.

Apie 1955 m. balandžio 8–9 dienomis Rygoje vykusią Latvijos TSR Biologijos instituto Mokslinės tarybos išplėstinę sesiją Pabaltijo vidaus vandens tyrimo klausimais, kurioje dalyvavo ir pranešimą skaitė V. Maniukas.

1960

226. Zoologijos ir parazitologijos institute. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 2 (1960), p. 177–178.

Minima ir J. Maniuko veikla.

1961

227. Lietuvos gamtos apsaugos draugijos steigimas // Nemuno žemupio sutvarkymo klausimai : (konferencijos Nemuno žemupio sutvarkymo ir apsaugos klausimais, įvykusios Vilniuje 1960 m. lapkričio 21–22 dienomis, darbai). – Vilnius, 1961. – P. 169–170.

Paminėta, kad J. Maniukas išrinktas į Lietuvos gamtos apsaugos draugijos Respublikinę tarybą.

228. Maldžiūnaitė S. Gamtos apsaugos komisijoje prie MA prezidiumo. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 1 (1961), p. 237–238.

Gamtos apsaugos komisijos organizuotos konferencijos ir Gamtos apsaugos draugijos skyrių delegatų susirinkimo apžvalga su informacija apie J. Maniuko pranešimus.

229. Rakauskas J. Gamtos mokslų skyriuje. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 1 (1961), p. 229–230.

Mokslų akademijos Visuotinio susirinkimo sesijos apžvalga su informacija apie J. Maniuko pranešimą.

1963

230. *Filuk J. Biologiczna charakterystyka płowów leszcza (*Abramis brama* L.) Zalewu Wiślanego. – Diagr. – Santr. rus., angl. – Bibliogr.: 55 pavad. // Prace Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni. Seria A, Oceanografia i biologia rybicka. – Gdynia, t. 12 (1963), p. 89–116.

Remiantis J. Maniuko bei M. V. Želtenkovos darbais, pateikiami duomenys ir apie Kuršių marių karšį.

231. *Romański J. Płoc (*Rutilus rutilus* L.) Zalewu Wiślanskiego na tle badań z lat 1957–1956. – Diagr. – Santr. rus., angl. – Bibliogr.: 9 pavad. // Prace Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni. Seria A, Oceanografia i biologia rybicka. – Gdynia, t. 12 (1963), p. 143–164.

Remiantis J. Maniuko kuojų tyrimais Lietuvoje.

1964

232. Zoologijos ir parazitologijos institute / parengė J. Prūsaitė. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1964), p. 175–176.

Instituto 1963 m. darbų apžvalgoje minimas ir J. Maniukas.

1965

233. Кудерский Л. А. Одиннадцатая конференция по изучению внутренних водоемов Прибалтики // Вопросы ихтиологии. – Москва, т. 5, вып. 2 (1965), p. 396–398.

Konferencijos apžvalga su trumpa informacija apie J. Maniuko, R. Volskio, I. Gasiūno, J. Cukerzio, J. Šeštoko pranešimus.

1966

234. Zoologijos ir parazitologijos institute / parengė J. Prūsaitė. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1966), p. 193–196.

Instituto 1965 m. darbų apžvalga, minimas ir J. Maniukas.

1967

235. Prūsaitė J. Zoologijos ir parazitologijos institutas. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1967), p. 182–184.

Minimi 1966 m. į gamybą įdiegti J. Maniuko darbai.

1968

236. **Maniukas Juozas.** – Portr. // Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1968. – T. 2, p. 505.

1969

237. **Grigelis A.** Visasąjunginės hidrobiologų draugijos Lietuvos skyrius. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1969), p. 169–170.

Sąjunginės hidrobiologų draugijos Lietuvos skyriaus veiklos apžvalga su trumpa informacija apie J. Maniuko, A. Orlovo ir A. Grigelio pranešimus Tarptautinės biologinės programos gėlavandenių bendrijų produktyvumo sekcijos II pasitarime (Sevanas (Armėnija) 1968 m. spalio 1–8 d.).

238. **Liepinis A. Juozas Maniukas.** – Portr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1969, Nr. 10, p. 7.

Ichtiologo J. Maniuko gimimo 60-osioms metinėms.

239. **Šemetulskis D.** Zoologijos ir parazitologijos institutas. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1969), p. 164–165.

Instituto 1968 m. darbų apžvalga, minimas J. Maniukas.

240. **Volskis R.** Kad žuvis gyventų švariam vandeny. – Portr. // Tiesa. – Vilnius, 1969, spal. 10 (Nr. 236), p. 3.

Ichtiologo J. Maniuko gimimo 60-osioms metinėms.

241. **Резолюция XIV** научной конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики // Материалы XIV конференции по изучению внутренних водоемов Прибалтики. – Рига, 1969. – Р. 175–183.

Paminėta, kad J. Maniukas – vienas iš konferencijos organizacinio komiteto narių.

1970

242. **Maldžiūnaitė D.** Lietuvos TSR mokslų akademijos Visuotinio susirinkimo ataskaitinė sesija (1970 m. kovo 19 d.). – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 2 (1970), p. 218–221.

Paminėta, kad diskusijose dėl ataskaitinės sesijos pranešimuose iškeltų klausimų dalyvavo ir J. Maniukas.

243. **Šemetulskis D.** Zoologijos ir parazitologijos institute. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1970), p. 185–188.

Instituto 1969 m. darbų apžvalga, minimas ir J. Maniukas.

244. **Zoologijos** ir parazitologijos institutas : (trumpa raidos ir mokslinės veiklos apžvalga) / Lietuvos TSR mokslų akademijos Zoologijos ir parazitologijos institutas ; parengė: P. Zajančkauskas, J. Prūsaitė, V. Petrauskas. – Vilnius : Mintis, 1970. – 65 p. : iliustr. – Santr. rus., angl.
Minimas J. Maniukas, p. 7, 9, 29, 30, 55, 61.

1971

245. **Šemetulskis D.** Zoologijos ir parazitologijos institute. – (Kronika) // Lietuvos TSR mokslų akademijos darbai. Serija C. – Vilnius, t. 3 (1971), p. 119–123.
Instituto 1970 m. darbų apžvalga, minimas ir J. Maniuką.

1972

246. **Список** ученых, выразивших согласие принять участие в исследованиях (на 1.VII.1972 г.) // Материалы III заседания межсекционной рабочей группы по проблеме „Исследование продуктивности вида в пределах ареала“. – Вильнюс, 1972. – Р. 39–47.
Minimas ir J. Maniukas
247. Факторович К. А. Вопросы биологии рыб и рыбного хозяйства на XVIII Международном лимнологическом конгрессе в Ленинграде [19–26 августа 1971 г.] // Вопросы ихтиологии. – Москва, т. 12, вып. 3 (1972), p. 590–595.
Tarptautinio limnologijos kongreso apžvalga su trumpa informacija apie V. Maniuko pranešimą.

1974

248. **Материалы** VIII заседания межсекционной рабочей группы по проблеме „Исследование продуктивности вида в пределах ареала“ (г. Вильнюс, 1–2. X. 1974 г.). – Вильнюс, 1974. – 74 p. : lent.
Minimas J. Maniukas, p. 6, 18.

1975

249. **Zoologijos** ir parazitologijos instituto pasiūlymai gamybinėms organizacijoms : hidrobiologija, ichtiologija ir žuvininkystė / Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; atsakingas redaktorius J. Maniukas. – Vilnius, 1975. – 33 p.
Minimas J. Maniukas, p. 4, 10, 15.

1980

250. *Гаравая С. Л. XX навуковая канферэнцыя па вадаемах Прибалыкі і Беларусі // Вестці Акадэміі навук БССР. Сер. біялагічных навук. – 1980, № 5, p. 128–129.

Konferencijos apžvalga su trumpomis J. Maniuko, I. Jagminienės ir kitų lietuvių biologų pranešimų santraukomis.

251. Жизнь, посвященная повышению рыбопродуктивности водоемов Литвы / Бюро Литовского отделения ВГБО // Acta hydrobiologica Lituanica. – Vilnius, vol. 1 (1980), p. 104–105.

1981

252. Maniukas Juozas // Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. – Vilnius, 1981. – Т. 7, p. 229.

1982

253. Составы республиканских рабочих групп по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“, организованных до 1.XI.1982 г. – (Приложение № 2) // Материалы II совещания представителей национальных комитетов МАБ социалистических стран и XII(XX) заседания советской рабочей группы по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1982. – Р. 15–17. – (Международная программа ЮНЕСКО „Человек и биосфера“).

Minimas J. Maniukas, p. 17.

1983

254. Zoologijos ir parazitologijos institutas : (pagrindiniai raidos ir mokslinės veiklos bruožai) / Lietuvos TSR mokslų akademija. Zoologijos ir parazitologijos institutas ; sudarytojai: J. Prūsaitė, V. Petrauskas. – Vilnius, 1983. – 93 p. : iliustr.

Minimas J. Maniukas, p. 7, 13, 14, 57–59, 61, 63.

1984

255. „... nusipelnusiam žuvininkui, biologijos mokslų kandidatui Juozui Maniukui... sukako 75 metai“. – Portr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1984, Nr. 10, p. 10.

1985

256. **Хроника** деятельности Рабочей группы по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“ Советской национальной программы „Че-

ловек и биосфера“ (МАН) // Материалы 15 (23) заседания рабочей группы по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“. – Вильнюс, 1985. – Р. 3–13. – (Международная программа ЮНЕСКО „Человек и биосфера“).

Minimas J. Maniukas, p. 6.

1986

257. **Maniukas** Juozas // Tarybų Lietuvos enciklopedija. – Vilnius, 1986. – T. 2, p. 687.

1989

258. „**Spalio** mėnesį Lietuvos mokslo visuomenė pasveikino... ichtiologą Juozą Maniuką...“. – Portr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1989, Nr. 11, p. 25.

Ichtiologo J. Maniuko gimimo 80-osioms gimimo metinėms paminėti.

259. **Список** ихтиологов, представивших первичные данные в „Ихтиобанк“ в 1975–1988 г.г. (до 1.09.1989 г.) // Материалы 19 (27) заседания рабочей группы по проекту № 86 „Вид и его продуктивность в ареале“ Советского комитета по программе ЮНЕСКО „Человек и биосфера“. – Вильнюс, 1989. – Р. 42–51.

Minimas J. Maniukas, p. 47.

1994

260. **Jankevičius K.** Juozui Maniukui – 85 metai. – Iliustr. // Tėviškės gamta. – Vilnius, 1994, lapkritis (Nr. 11), p. 4.

261. **Juozo** Maniuko darbų bibliografinė rodyklė 1934–1990 m.m. – [Vilnius : Lietuvos mokslų akademijos biblioteka, 1994]. – 17 p.

262. **Virbickas J.** Dirbo Lietuvai. – Iliustr. // Mūsų gamta. – Vilnius, 1994, Nr. 5, p. 7.

Ichtiologo J. Maniuko gimimo 85-osioms gimimo metinėms paminėti.

263. **Virbickas J.** Dr. Juozui Maniukui – 85-eri. – (Sukaktys) // Mokslo Lietuva. – Vilnius, 1994, spal. 12 (Nr. 15), p. 6.

1995

264. **Jakimavičius A.** Juozui Maniukui – 85 // Ekologija. – Vilnius, Nr. 1 (1995), p. 80–82.

1997

265. **Maniukas** Juozas. – Portr. // Arnastauskienė T., Jakimavičius A. Lietuvos zoologai XVIII–XX a. – Vilnius, 1997. – P. 173–175.

1999

266. **Biziulevičius S.** „Lietuvos universiteto zoologijos mokyklos tradicijas tęsia Juozas Maniukas...“ // Biziulevičius S. Lietuvos zoologijos istorijos bruožai : monografija. – Vilnius, 1999. – P. 959–966. – (Lietuvos mokslas; kn. 20).

2000

267. **Jakimavičius A.** Juozas Maniukas. – Portr. – (Renkame šimtmečio gamtosaugininkus) // Tėviškės gamta. – Vilnius, 2000, liepa (Nr. 7), p. 10.
268. **Jakimavičius A.** Netekome Juozo Maniuko (1909 10 10–2000 05 21). – Portr. – (Kronika) // Acta hydrobiologica Lituanica. – Vilnius, vol. 11 (2000), p. 288–290.

2001

269. **Gaigalas K.** Pratarinė. – Portr. // Gaigalas K. Kuršių marių baseino žuvis. – Klaipėda, 2011. – P. 5–7.
Minimas ir J. Maniukas.
270. **Jūros** ekologijos laboratorija. – Iliustr. // Ekologijos institutas dviejų tūkstantmečių sandūroje / sudarytojai: V. Kontrimavičius, J. Virbickas, M. Žalakevičius, A. Jakimavičius. – Vilnius, 2001. – P. 22.
Minimas ir J. Maniukas.

2008

271. **Baranauskas K.** Zoologija. – Iliustr. – Bibliogr.: 2 pavad. // Lietuva : enciklopedija. – Vilnius, 2008. – T. 1, p. 687–688.
Minimas ir J. Maniukas.
272. **Jakimavičius A.** Maniukas Juozas // Visuotinė lietuvių enciklopedija. – Vilnius, 2008. – T. 14, p. 214.
273. **Žalakevičius M.** Ekologija. – Iliustr. // Lietuva : enciklopedija. – Vilnius, 2008. – T. 1, p. 685.
Minimas ir J. Maniukas.

2010

274. **Petrauskienė L.** Akademikas Pranciškus Baltrus Šivickis ir Lietuvos kino istorija. – Iliustr. // Mokslo Lietuva. – Vilnius, 2010, saus. 7 (Nr. 1), p. 12–13.
Rašoma, kad P. Šivickio organizuotos ekspedicijos į Šventosios uostą (1934 m.) rilmuotose kadruose užfiksuotas ir J. Maniukas.

2011

275. **Olechnovičienė J., Kesminas V.** Profesorius Juozas Virbickas : mokslininko ir ichtiologo kelias : monografija. – Vilnius : Gamtos tyrimų centras, 2011. – 259 p. : iliustr. – Santr. angl., rus. – Bibliogr.: p. 208–219 (98 pavad.). – Asmenvardžių r-klė: p. 251–258. – ISBN 978-9986-443-58-2.

Minimas J. Maniukas, p. 13–15, 32, 53, 75, 76, 115, 126, 127, 132.

2012

276. **Juozas Maniukas.** – Bibliogr.: 5 pavad. // Lietuvai ir pasauliui [elektroninis išteklius]. – 2012 [žiūrėta 2017 m. kovo 7 d.]. – Interneto prieiga: <http://lietuvai.lt/wiki/Juozas_Maniukas>.

277. **Maniukas Juozas** // Lietuva : biografijos. – Vilnius, 2012. – T. 3, p. 674.

2013

278. **Bacevičius E.** Nykstančius ungurius bandoma veisti laboratorijose. – Iliustr. // Delfi grynas [elektroninis išteklius]. – 2013 [žiūrėta 2017 m. kovo 7 d.]. – Interneto prieiga: <<http://www.delfi.lt/grynas/aplinka/nykstancius-ungurius-bandoma-veisti-laboratorijose.d?id=61323969>>.

Minimas J. Maniukas 1949 m. Smeltės upelyje aptikęs unguriuką.

2016

279. **Juozas Maniukas.** – Bibliogr.: 5 pavad. // Vikipedija : laisvoji enciklopedija [elektroninis išteklius]. – 2016 [žiūrėta 2017 m. kovo 7 d.]. – Interneto prieiga: <https://lt.wikipedia.org/wiki/Juozas_Maniukas>.

2017

280. **Stasinas J.** Su meile Lietuvai : Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio belaukiant. – Portr. // Lietuvos žurnalistų sąjunga [elektroninis išteklius]. – 2017 birž. 2 [žiūrėta 2017 m. birž. 8 d.]. – Interneto prieiga: <http://www.lzs.lt/lt/naujienos/aktualijos_354/juozas_stasinassu_meile_lietuvai_lietuvos_valstybes_atkurimo_simtmecio_belaukiant.html>.

Minimas ir J. Maniukas.

Asmenvardžių rodyklė

- Aničas J., red. 202
 Apalia Dz., red. 175
 Areska V., red. 202
 Arnastauskienė T. 265
- Bacevičius E. 278
 Bagdonas A. 202
 Bagdžius B. 17, 211; red. 191
 Balčikonis J., red. 187
 Balkuvienė G. 214, 215, 220
 Banionienė J. 214, 220
 Baranauskas K. 271
 Baranauskienė A. 6
 Barkauskas A., red. 202
 Basalykas A., red. 6, 204
 Bėčius K., vert. 208
 Bieliukas K. 167
 Biveinis J. 222
 Bizilevičius S. 202, 266
 Bluzmanas P. 202
 Brazdžiūnas P. 187
 Bružinskas J. 211
 Bubinas A. 6
 Bulavas J. 187
- Cukerzis J., red. 191; apie 233
- Červinskas E. 5
- Dagys J., red. 188; vert. 208
 Darškus R., red. 6; vert. 204
 Darvinas Č. 208
 Dubra J. 5
- Filuk J. 230
- Gaigalas A. 181, 182
 Gaigalas K. 4, 6, 65, 213, 216, 217, 223, 269
 Gaivenis B. 214, 220
 Garunkštis A., apie 167
 Gasiūnas I. 5, 6, 51, 169, 186, 210, 211, 213, 222; apie 233
 Gazdziauskaitė I. 222
 Gerulaitis A. 6, 65, 211–213, 217, 219, 222, 223
 Grigelis A. 3, 220, 237
 Grybauskas K., red. 188
- Ivanauskas T. 2, 42; red. 188; apie 61
- Jagminienė I. 72; apie 250
 Jakimavičius A. 186, 264, 265, 267, 268, 270, 272
 Janėnas L., apie 170
 Jankevičius K. 6, 260; red. 188, 204
 Juknevičius L. 6
 Jurevičius R. 210
- Kabailienė M. 181, 182
 Karelis A., apie 100
 Katkus A. 214, 220
 Kauneckas V., red. 208
 Kazlauskas J. 154
 Kesminas V. 275
 Kiselytė T. 215
 Klimašauskienė V. 72
 Kontrimavičius V. 270
 Korsakas K., red. 187
 Krotas R. 2, 3, 6, 42, 65, 138, 184, 212, 213, 219, 222, 223; red. 204
 Kublickas A. 6, 210
 Kunksas R. 5
 Kvietkauskas V., red. 202
- Lapinskaitė J., red. 191
 Larinas B. A., red. 187
 Laurušienė D. 204
 Liepinis A. 238
 Lipinys J. 5
 Lomsargis V. 172
- Mačionis A. 2, 3, 42
 Malamienė B. 6
 Maldžiūnaitė D. 242
 Maldžiūnaitė S. 228
 Mantvydas P., vert. 208
 Marcinkevičienė M. 3
 Mazelaitis J., red. 188
 Micūra D. 152
 Minkevičius A. 5; red. 188
 Mištautaitė V. – žr. Valušienė V.
 Molis S. 42
- Nainaitė O. 214, 215, 220
 Natkevičaitė-Ivanauskienė M., vert. 208
- Olechnovičienė J. 274
 Orlova A. 214, 215, 218, 220; apie 237
- Pečiulienė O. 210
 Petrauskas V. 71, 244, 254
 Petrauskienė L. 274
 Pilinkus V. 3
 Povilaitis V., vert. 208
 Predel G. 15
 Prūsaitė J. 61, 232, 234, 235, 244, 254
- Rainys A., red. 5, 64
 Rakauskas J. 229
 Rauckis E. 220
 Romański J. 231
- Saulis V. 157
 Sinevičius P. 220; apie 170
 Skirkevičienė Z. 223
 Stasinas J. 49, 280
 Sukackas V. 211
- Šemetulskis D. 239, 243, 245
 Šeštokas J. 51; apie 233
 Šivickis P. B., apie 71, 159, 274
- Trakymas A., red. 202
 Tučienė A. 6
- Ūselytė S. 4, 6, 72, 210, 213, 222
- Valius M., red. 188
 Valušienė V. 72, 212, 213, 223
 Vaškevičiūtė A. 213
 Venzmeris G., apie 101
 Virbickas J. 46, 51, 167, 184, 262, 263, 270; apie 275
 Volskis R. 3, 33, 46, 214, 233, 240
- Zajančkauskas P. 244; red. 6, 204
 Zinkus J., red. 202
- Žalakevičius M. 270, 273
 Želtenkova M. V., apie 230
 Žukaitė E. 214, 215, 220
- Абдурахманов Ю. А. 197
 Акстинене Я. 66, 86
 Андрушайтис Г. П. 41
 Аукштикальнене А., red. 196, 207

Багджюс Б., red. 189
 Балкувене Г. 52, 58, 63
 Баненене Я. 52, 58, 63
 Баркаускас Р. А. 85, 86
 Бауер О. Н., red. 197
 Белюкас К. К., red. 194
 Бердичевский А. С., red. 194
 Богословский Б. Б., red. 194
 Божко А. М., red. 203
 Брылиньска М. 68
 Быховский Б. Е., red. 197

Василияускене М. 52
 Велдре И., red. 193
 Веселов Е. А., red. 203
 Винберг Г. Г., red. 52
 Вирбицкас И. Б. 48, 50, 199,
 209; red. 196, 201
 Вирбицкас Ю. – žr.
 Вирбицкас И. Б.
 Вольскис Р. – žr. Вольскис
 Р. С.
 Вольскис Р. С. 35, 54, 66, 68,
 69, 84–86, 88, 198; red.
 193, 197, 199, 203, 207

Гайгалас К. С. 60, 75, 76,
 79–81
 Гаравая Л. С. 250
 Гасюнас И., red. 190
 Гедиминас А., red. 189, 190
 Григялис А. – žr. Григялис
 А. И.
 Григялис А. И. 52, 58, 82;
 red. 205
 Грикенис Р. А. 86, 88
 Гудайтис А. 86
 Гуделис В. 77, red. 190
 Гудялис В. – žr. Гуделис В.
 Гяулайтис А. 55, 199

Дислер Н. Н., red. 193
 Душаускене-Дуж Р. 52

Жилюкас В. Ю. 86
 Жилюкене В. Р. 86
 Жукайте Э. 52, 58
 Жуков П. И. 41

Заянчкаускас П. – žr.
 Заянчкаускас П. А.
 Заянчкаускас П. А. 68; red.
 193, 197, 203
 Зенкевич Л. А.; apie 156

Иванаускас Т. 209

Кавалаяускене Я. 52, 58
 Каминскене Б. 86
 Кирлис В. 77
 Климкайте И. 52
 Контримавичюс В., red. 207
 Крипайте Р. 52, 58
 Кротас Р. – žr. Кротас Р. А.
 Кротас Р. А. 55; red. 192, 201
 Кублицкас А. К. 23, 206,
 209; red. 190, 205
 Кудерский Л. А. 233
 Кулиев З. М. 68

Лазаускене Л. А. 86
 Лаумянскас Г. 155
 Ленкайтис Р. 52, 58

Мажейкайте С. 52, 58
 Маркевичюте Г. Г., red. 197
 Марозене О. 59
 Мартинкенене Ф. 52
 Мацкявичене Г. И., red. 206
 Мачионис А. 35
 Микельсаар Н. Ф. 41
 Милерене Э., red. 207
 Мисюнене Д. 199
 Миштаутайте В. – žr.
 Миштаутайте
 (Валушене) В.
 Миштаутайте (Валушене) В.
 69, 84, 86
 Мосевич Н. А. 12

Найнайте О. 52, 58
 Наумов В. М. 23

Орлова А. 52, 58, 63

Пастернак К. 68
 Паюсова А. Н., red. 203
 Петраускас В., red. 193, 197
 Печукенас А. 206; red. 199
 Попова М. С. 68
 Прусайте Я. А., red. 192
 Пустельников О. 77

Пауба И. 59
 Рауцкис Э. 52, 58
 Репечка Р. Т. 85
 Рыжков Л. П. 41

Синявичене Д. 199
 Синявичюс П. Ю. 53
 Станкявичюс В., red. 207
 Сукацкас В. – žr. Сукацкас
 В. Т.
 Сукацкас В. Т. 52, 53; red.
 205, 207

Тамкявичене Е. А., red. 206
 Трайнаускайте И. 52

Факторович К. А. 247

Цукерзис Я. М., red. 196,
 206
 Цукерзис Я. – žr. Цукерзис
 Я. М.
 Штаркас И. 155
 Шулене Р. 52
 Шяштокас И. А., red. 206
 Щербовский Я. 68

Янкаускас С. 206
 Янкявичюс К. 52; red. 190,
 205
 Ярошенко М. К., red. 193

Sutrumpinimai

Abt. – Abteilung	lapkr. – lapkritis	spal. – spalys
angl. – angliškai	lent. – lentelė	str. – straipsnis
ats. – atsakomasis, atsak-	liep. – liepa	
ingasis	liet. – lietuviškai	t. – tomas, tom
aut. – autorius	lit. – literatūra	
	l-kla – leidykla	vyr. – vyriausias
bal. – balandis		vok. – vokiškai
Bd – Band	m. – metai, miestas	vol. – volume
bibliogr. – bibliografija	moksl. – mokslinis	
birž. – birželis	Nr. – numeris, Nummer	žml. – žemėlapis
		žr. – žiūrėti
d. – diena, dalis	p. – puslapis	вып. – выпуск
diagr. – diagrama	pavad. – pavadinimas	
est. – estiškai	portr. – portretas	г. – год, город
et al. – et alii		
	rec. – recenzija	изд-во – издательство
geg. – gegužis	ref. – referatas	
graf. – grafikas	r-klė – rodyklė	№ – номер
gruod. – gruodis	rugpj. – rugpjūtis	
	rugs. – rugsėjis	сб. – сборник
iliustr. – iliustracija	rus. – rusiškai	сент. – сентябрь
kn. – knyga	santr. – santrauka	t. – том
	saus. – sausis	
lap. – lapas	schem. – schema	ч. – часть

Turiny

Pratarmė	3
Ichtiologas Juozas Maniukas	4
Tapo biologu zoologu	4
Mokslinio kelio pradžia – universitetas	5
Ichtiologinių tyrimų Lietuvos mokslų akademijoje plėtotojas	8
Autoritetus mena gerais žodžiais	19
Kita veikla	22
Svarbiausios Juozo Maniuko gyvenimo ir mokslinės veiklos datos	25
Bibliografija	27
I. Knygos ir brošiūros	28
II. Moksliniai straipsniai, pranešimai	29
III. Mokslo populiarinimo straipsniai	40
IV. Leidinių redaktorius, redakcinių kolegijų narys, recenzentas, konsultantas	47
V. Vertėjas, disertacijos vadovas	52
VI. Užsakomieji darbai 1959–1973	53
VII. Literatūra apie Juozą Maniuką	55
Asmenvardžių rodyklė	63
Sutrumpinimai	65

Dr., doc. JUOZAS MANIUKAS Bibliographic index

JUOZAS MANIUKAS

Bibliografijos rodyklė

Sigita Dagienė, Algimantas Jakimavičius

Redaktorė Irena Žalakevičienė

Korektorė Birutė Jankauskienė

2017-10-05. Formatas 60×90/16. 6,25 sąl. sp. l. Tiražas 70 egz.

Išleido Gamtos tyrimų centras, Akademijos g. 2, 08412 Vilnius

Spausdino Socialinė įmonė UAB „Spaudmeta“ Skroblų g.19, LT03141 Vilnius